

Piotr Szajner
Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W ROLNICTWIE
IV KWARTAŁ 2021**

ISSN 2392-3741

Badanie okresowe nr 133

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Piotr Szajner
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instituty/irg>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3741

Nr Rej. PR 18392

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 133. W badaniu uczestniczyły 2163 gospodarstwa rolne. Metoda badawcza opisana jest na stronie <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA.....	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1) Wskaźnik koniunktury	6
	2) Nastroje gospodarstw rolnych	9
	3) Przychody pieniężne.....	12
	4) Oszczędności	15
	5) Zadłużenie	18
	6) Zakupy nawozów mineralnych	21
	7) Zakupy pasz treściwych.....	24
	8) Zakupy środków ochrony roślin.....	27
	9) Inwestycje w maszyny i urządzenia.....	30
	10) Inwestycje w budynki i budowle	33
	11) Dostępność kredytów preferencyjnych	36
	12) Zamiar wzięcia kredytu	39
	13) Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego	42
	14) Zaciągnięcie kredytu rynkowego	45
	15) Skutki anomalii pogodowych	48
III.	SUMMARY	50

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W czwartym kwartale 2021 r. nastąpiło załamanie koniunktury w polskim rolnictwie. Wartość wskaźnika koniunktury rolnej IRG SGH (IRGAGR) spadła w porównaniu z trzecim kwartałem o 13,6 pkt, do wysokości -11,7 pkt. Jest niższa niż przed rokiem o 6,2 pkt. W ciągu kwartału obniżyły się wartości obu składowych wskaźnika koniunktury: wskaźnika wyrównanych przychodów pieniężnych, o 7,1 pkt, do wysokości -8,6 pkt, oraz wskaźnika zaufania, o 26,5 pkt, do poziomu -17,8 pkt. Wartości obu wskaźników są niższe niż rok temu o, odpowiednio: 1,6 i 15,4 pkt. Spadek przychodów o tej porze roku jest zjawiskiem typowym; przeciętny spadek wartości wskaźnika wyrównanych przychodów pieniężnych w IV kwartale (względem trzeciego) wynosi -1,7 pkt. Pogorszenie się koniunktury jest więc skutkiem przede wszystkim silnego załamania się nastrojów rolników. To największy spadek wartości wskaźnika zaufania w historii badania koniunktury rolnej, większy (o 3,1 pkt) od zanotowanego w II kwartale 2020 r. (w następstwie wybuchu pandemii COVID-19), a obecny poziom nastrojów w gospodarstwach rolnych jest najniższy od 20 lat. Zaledwie 14,3% ankietowanych gospodarstw rolnych patrzy w przyszłość „z ufnością”. Przewidywania rolników dotyczące rozwoju sytuacji w kolejnym kwartale są bardzo pesymistyczne.

Pogorszenie się koniunktury w skali kwartału i roku jest powszechne, niezależne od typu gospodarstw rolnych; najsilniej odczuły je gospodarstwa położone w makroregionie północnym (spadek wartości wskaźnika koniunktury o 17,6 pkt), o powierzchni 15-50 ha (o 15,5 pkt) oraz zajmujące się chowem i hodowlą zwierząt (o 20,8 pkt). Pogorszenie się koniunktury w najmniejszym stopniu dotknęło gospodarstwa makroregionu środkowowschodniego (wartość IRGAGR obniżyła się o 10,4 pkt), o powierzchni do 7 ha (o 9,6 pkt) i prowadzące działalność mieszaną (o 10,4 pkt).

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość przychodów pieniężnych gospodarstw rolnych¹ wzrosła w porównaniu z III kwartałem o 2,2 pkt i wynosi -4,8 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem o 0,8 pkt. Głównym powodem wzrostu przychodów pieniężnych są wysokie ceny surowców rolnych: zbóż (o 18-26%), bydła (o 15,2%), drobiu (o 16,5%) oraz mleka (o 12,8%). Spadły, przede wszystkim, ceny trzody chlewnej (o 10,6%) i ziemniaków.

Największy wzrost przychodów osiągnęły gospodarstwa o powierzchni pow. 50 ha (wartość salda wyższa niż w III kwartale o 27,6 pkt), położone w makroregionie północnym (o 14 pkt) i zajmujące się uprawą roślin innych niż wieloletnie (o 11,2 pkt). Najbardziej zmniejszyły się przychody gospodarstw położonych w makroregionie środkowozachodnim (o 11,6 pkt), o powierzchni 15-50 ha (o 6,7 pkt) i zajmujących się działalnością inną niż uprawa roślin i chów bądź hodowla zwierząt (o 39,1 pkt).

Rolnicy spodziewają się znacznego spadku wielkości przychodów w następnym kwartale (wartość salda prognostycznego równa -30,2 pkt).

3. Wzrost przychodów ze sprzedaży nie przełożył się na poprawę sytuacji finansowej gospodarstw rolnych. Zdecydował o tym dynamiczny wzrost cen środków produkcji dla rolnictwa, w tym nawozów mineralnych (o 61,8%), materiałów budowlanych (o 39,2%) i energii (o 25,4%), oraz rosnące w warunkach inflacji koszty obsługi kredytów obrotowych i inwestycyjnych. W konsekwencji wartość salda odpowiedzi na pytanie o oszczędności zmniejszyła się o 2,0 pkt i wynosi -27,1 pkt.

¹ Salda odpowiedzi na pytanie o wielkość przychodów pieniężnych nie należy mylić ze wskaźnikiem wyrównanych przychodów pieniężnych, będącym składnikiem ogólnego wskaźnika koniunktury IRGAGR. Wskaźnik wyrównanych przychodów pieniężnych jest średnią ważoną czterech sald odpowiedzi na pytania dotyczące przychodów pieniężnych gospodarstw rolnych: salda diagnostycznego i salda prognostycznego z okresu, w którym wskaźnik jest liczony, oraz salda diagnostycznego i salda prognostycznego z okresu poprzedzającego. Jest więc niejako „obciążony przeszłością”. Taka konstrukcja ma na celu osłabić jego podatność na silne wahania poszczególnych sald pod wpływem czynników nadzwyczajnych i działających krótkotrwale, a zarazem nadać mu do pewnego stopnia charakter wyprzedzający (prognostyczny).

W skali roku odnotowano jej spadek w wysokości 6,9 pkt. Najbardziej zmniejszyły się oszczędności gospodarstw o powierzchni do 7 ha (wartość salda obniżyła się o 19,5 pkt), położonych w makroregionie środkowozachodnim (o 13,2 pkt) i zajmujących się chowem i hodowlą zwierząt (o 10,1 pkt). Wzrost oszczędności odnotowały jedynie gospodarstwa o powierzchni pow. 50 ha (o 7,5 pkt), zlokalizowane w makroregionach: północnym (o 5,8 pkt) i zachodnim (o 8,7 pkt) oraz zajmujące się uprawą roślin innych niż wieloletnie (o 6,9 pkt). Przewidywany jest znaczny spadek oszczędności gospodarstw rolnych w kolejnym kwartale (wartość salda prognostycznego wynosi -38 pkt).

Pogorszył się również stan zadłużenia gospodarstw rolnych. Wartość salda wzrosła² o 6,2 pkt i wynosi -22,7 pkt. Jest wyższa niż w IV kwartale 2020 r. o 6,9 pkt. Wzrost zadłużenia odnotowano w większości grup gospodarstw rolnych; największy w gospodarstwach o powierzchni małych, o pow. do 7 ha (wartość salda wzrosła o 19,8 pkt), położonych w makroregionie południowym (o 24,5 pkt) i zajmujących się uprawą roślin wieloletnich (o 7,4 pkt). Poprawa stanu zadłużenia miała miejsce tylko w gospodarstwach położonych w makroregionie zachodnim (o 1,6 pkt) oraz prowadzących działalność mieszaną (o 1,6 pkt) i inną niż uprawa roślin bądź chów/hodowla zwierząt (o 15,9 pkt). Rolnicy spodziewają się dalszego pogarszania się stanu ich zadłużenia w najbliższym okresie.

4. Drastycznie spadły wydatki na zakup obrotowych środków produkcji, osiągając poziomy nienotowane od niemal dekady. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o zakupy nawozów sztucznych obniżyła się z wysokości -1,0 punkt do -40 punktów, poziom wydatków na nabycie pasz treściwych obniżył się z -3,2 pkt do -19,7 pkt, a na zakup środków ochrony roślin z -0,7 pkt do -27,9 pkt. Wartości wszystkich trzech sald są niższe niż przed rokiem o, odpowiednio: 34,1, 9,3 i 17,4 pkt.

5. Rosnące ceny środków trwałych (zwłaszcza maszyn rolniczych), materiałów budowlanych i usług budowlano-montażowych, wzrost oprocentowania kredytów i załamanie się nastrojów spowodowały zapaść inwestycyjną. Poziom nakładów inwestycyjnych jest najniższy od blisko 20 lat i niemal równy temu z drugiego kwartału 2020 r. Aż o 9,5 pkt proc. (do wysokości 30,9%) zmniejszył się odsetek gospodarstw rolnych, które dokonały lub zamierzają dokonać zakupu maszyn i urządzeń rolniczych. Jest o 4,8 pkt proc. niższy niż przed rokiem i tylko o 0,3 wyższy niż w II kwartale 2020 r. Tak duży spadek nakładów inwestycyjnych na maszyny i urządzenia nie był dotąd notowany w historii badania koniunktury rolnej. Z kolei odsetek gospodarstw, które poczyniły lub planują poczynić inwestycje w budynki i budowle, spadł o 2,4 pkt proc. Wynosi obecnie 14,7% i jest niższy niż rok temu o 2,2 pkt proc. Od poziomu z drugiego kwartału 2020 r. jest wyższy zaledwie o 0,3 pkt proc.

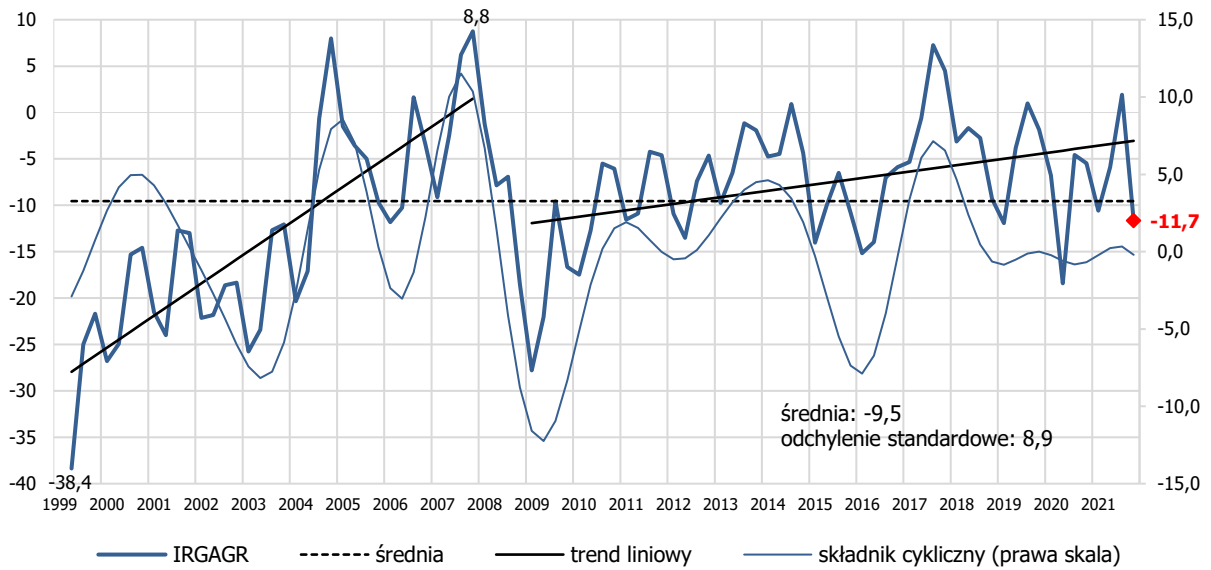
6. Ponownie zmniejszyła się dostępność kredytów preferencyjnych. Odsetek rolników, którzy informują o trudnościach z uzyskaniem kredytu na warunkach preferencyjnych, wzrósł z 32,1% do 34%. Ograniczenie dostępności kredytów preferencyjnych spowodowało zmniejszenie ich sprzedaży. Odsetek ankietowanych, którzy zaciągnęli kredyt preferencyjny, zmniejszył się z 26,8% do 23%, najniższego poziomu w historii badania. Wzrósł natomiast odsetek gospodarstw rolnych, które otrzymały kredyt na zasadach rynkowych (o 1,1 pkt proc.). Pomimo wciąż niskich stóp procentowych skłonność do zaciągania kredytów jest najniższa w historii – odsetek gospodarstw, które zamierzają zaciągnąć kredyt w najbliższym okresie, spadł z 21% do 17,5%.

7. W ocenie rolników warunki pogodowe w roku 2021 były dla rolnictwa względnie sprzyjające. Nieco ponad 63% uczestników badania uznało skutki anomalii pogodowych za dotkliwe lub niekorzystne, a 7,5% za nieodczuwalne.

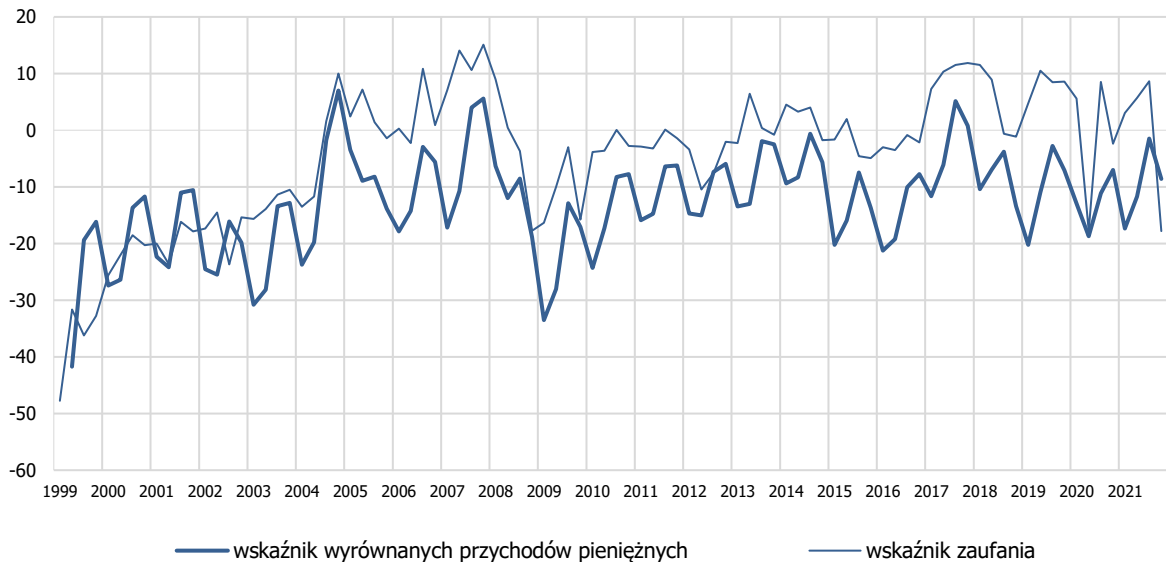
² W przypadku tego pytania wzrost wartości salda oznacza pogorszenie się sytuacji.

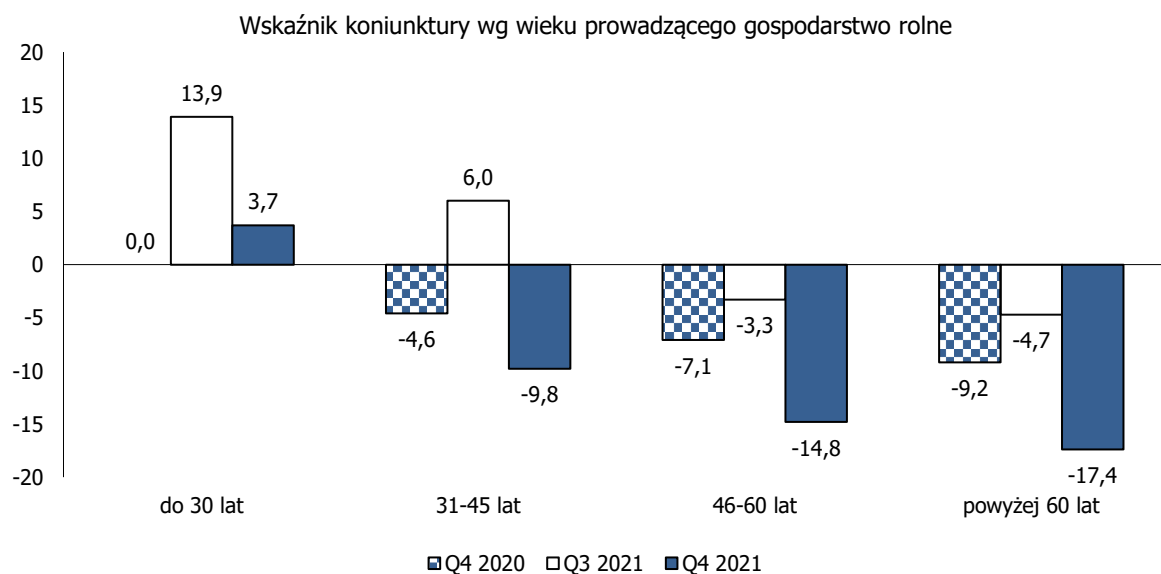
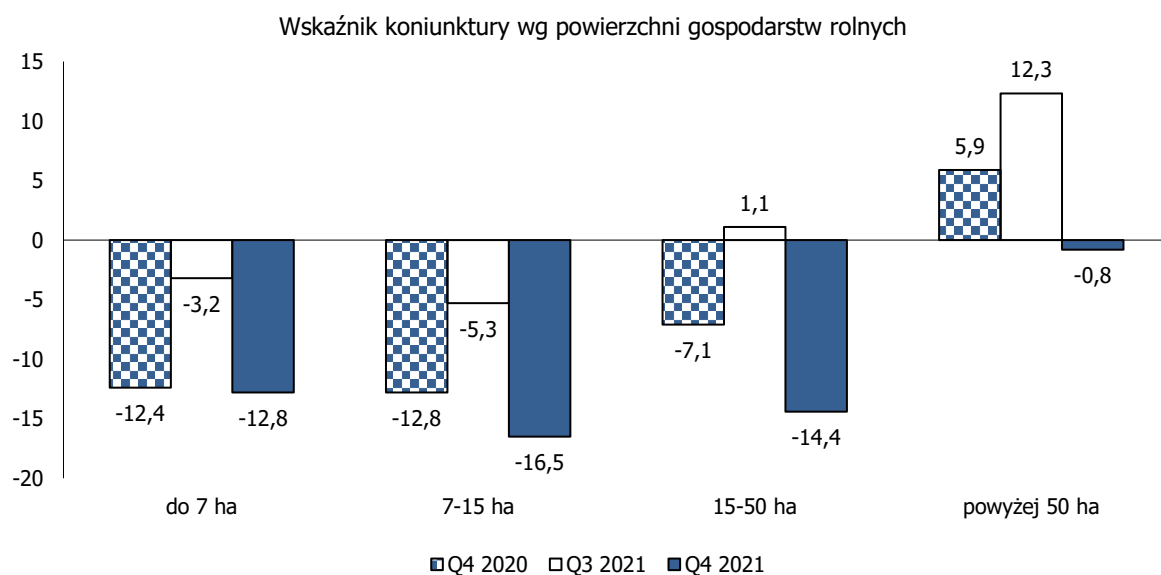
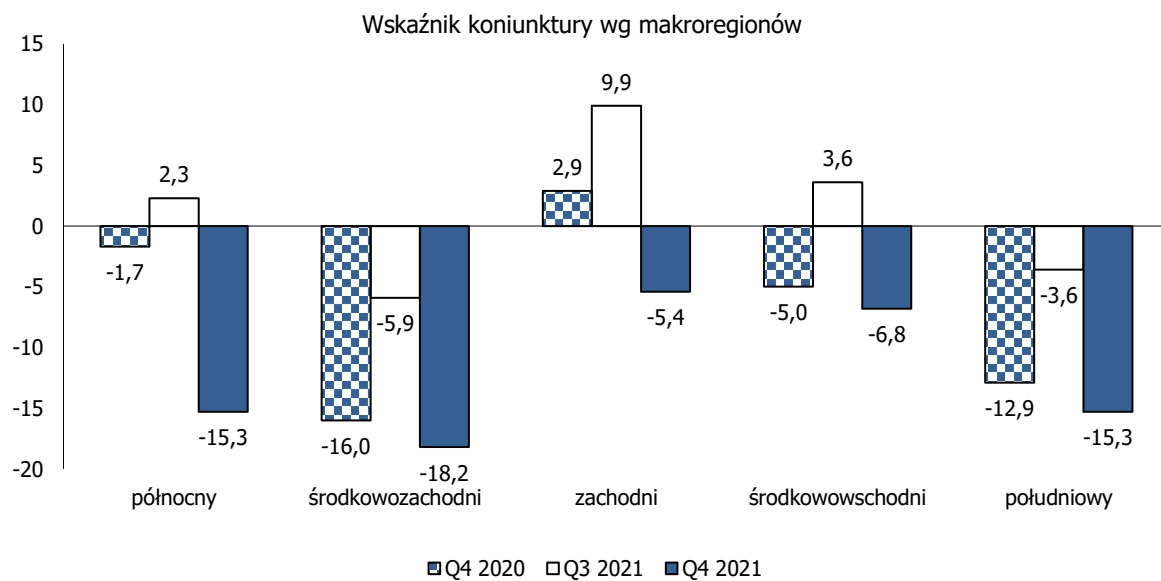
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. Wskaźnik koniunktury w rolnictwie

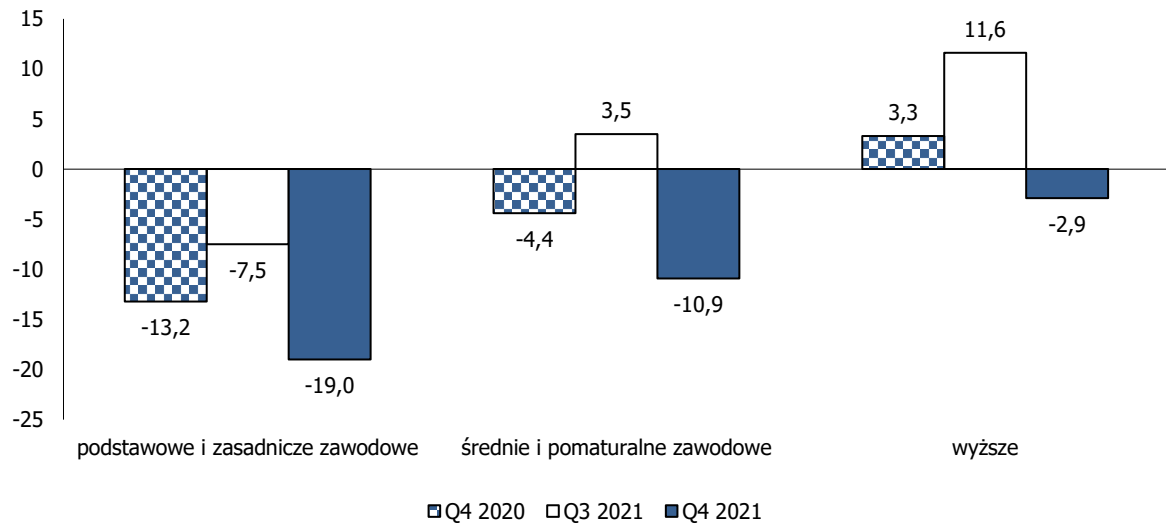

	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
1. wskaźnik przychodów pieniężnych	-11,1	-7,0	-17,4	-11,7	-1,5	-8,6
2. wskaźnik zaufania	8,5	-2,4	3,1	5,7	8,7	-17,8
wskaźnik koniunktury ($1 \cdot x_{\frac{2}{3}} + 2 \cdot x_{\frac{1}{3}}$)	-4,6	-5,5	-10,6	-5,9	1,9	-11,7

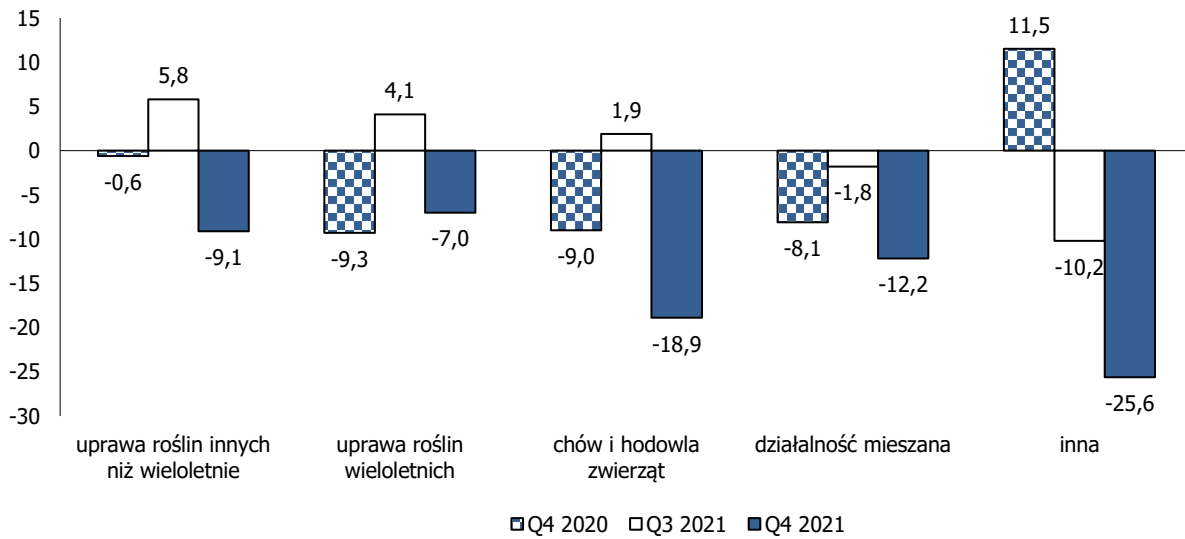

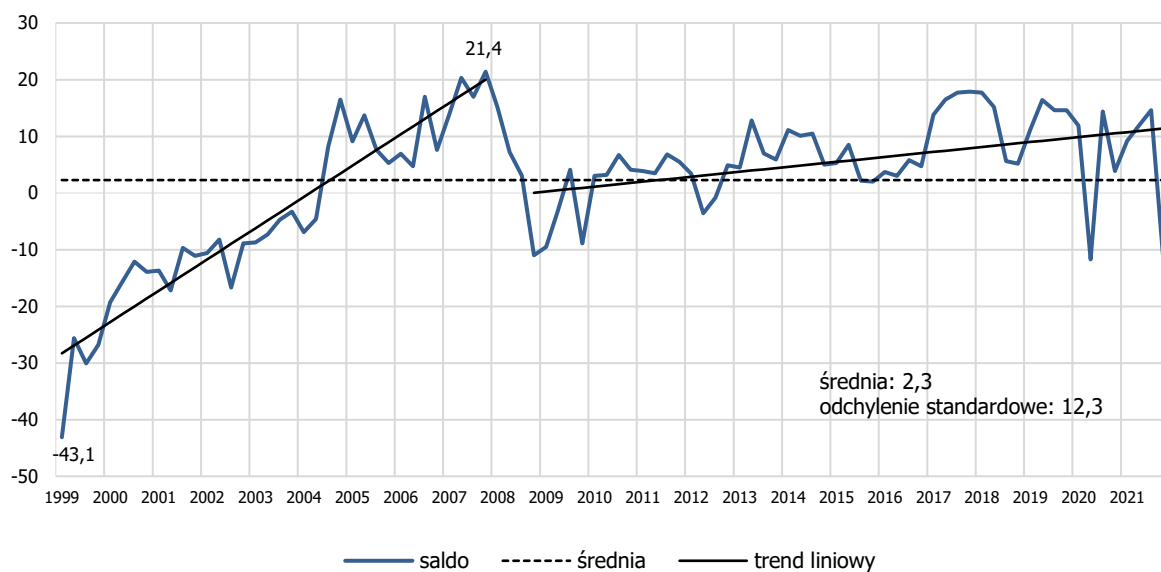
Wskaźnik koniunktury wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

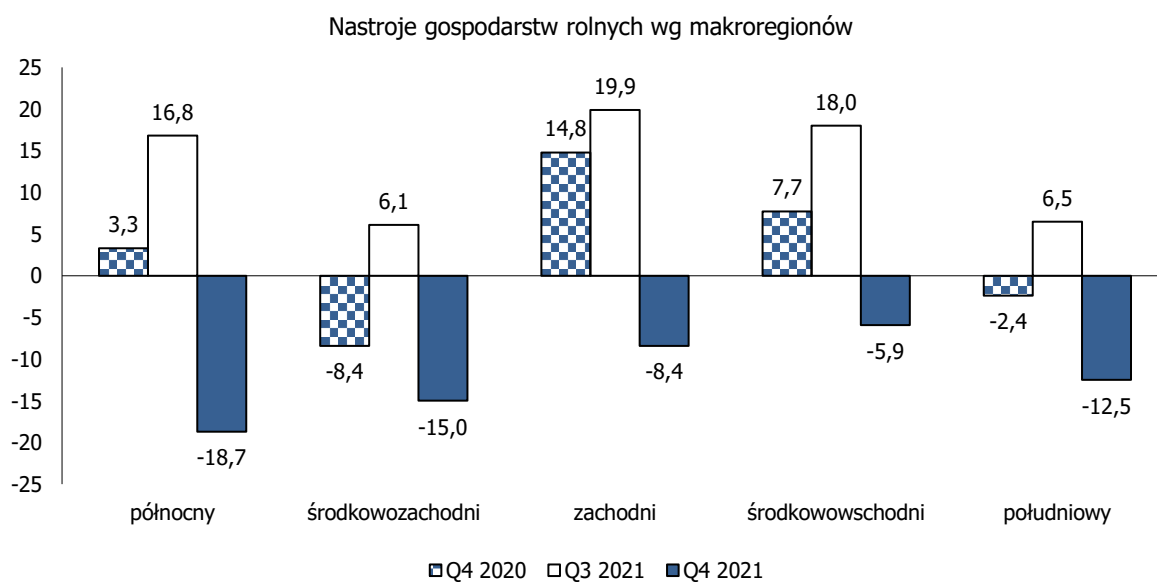
Wskaźnik koniunktury wg grup PKD 2007

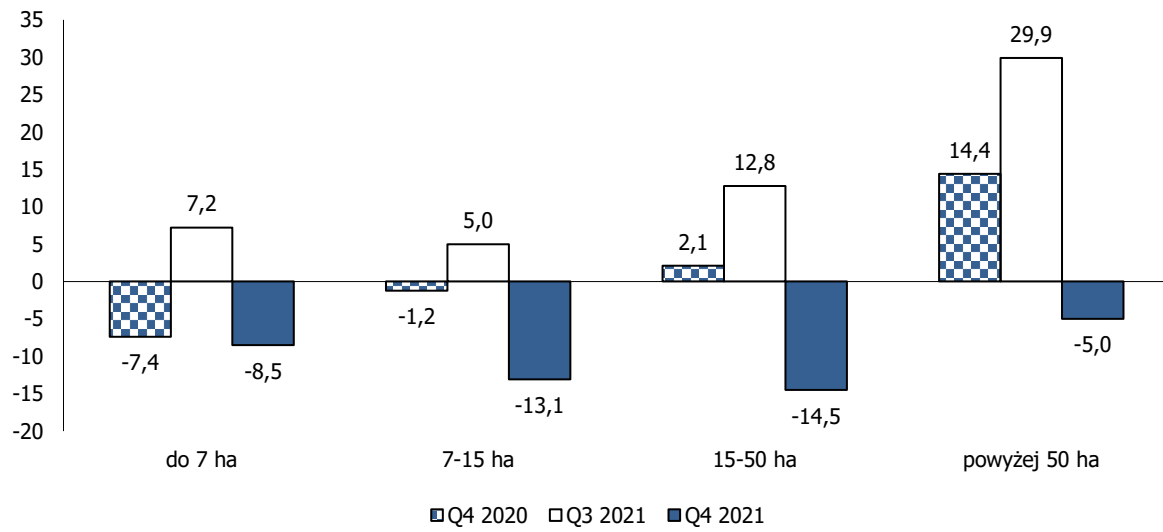
2. Nastroje gospodarstw rolnych

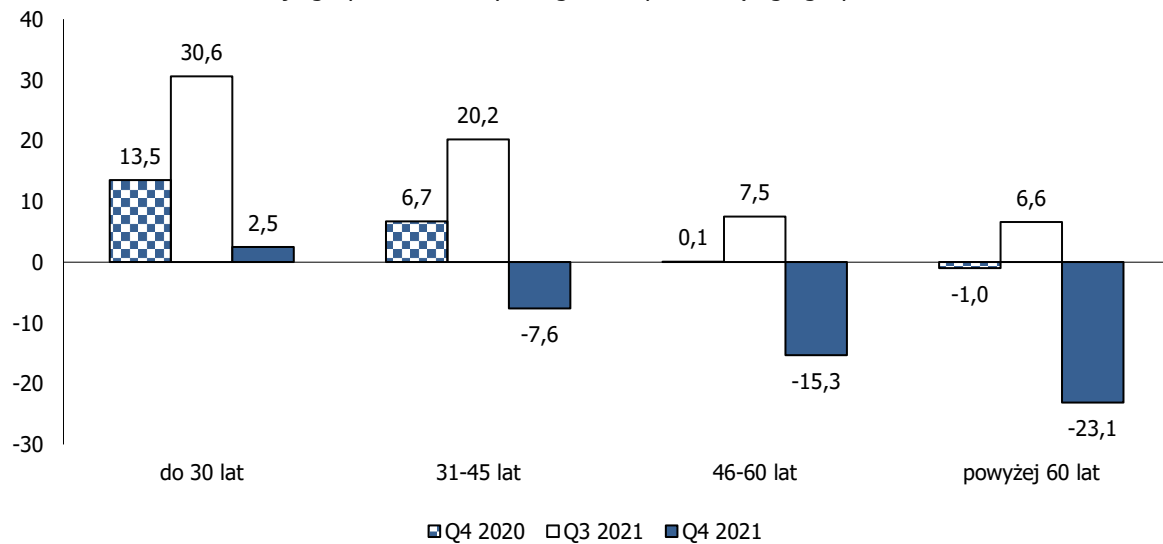
	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
1. z ufnością	27,9	20,7	23,8	25,1	27,6	14,3
2. z obawą	58,6	62,5	61,5	61,8	59,4	59,7
3. ze strachem	13,5	16,8	14,6	13,2	13,0	26,1
saldo (1.-3.)	14,4	3,9	9,2	11,9	14,6	-11,8
wskaźnik zaufania (1.-2.*0,1-3.)	8,5	-2,4	3,1	5,7	8,7	-17,8

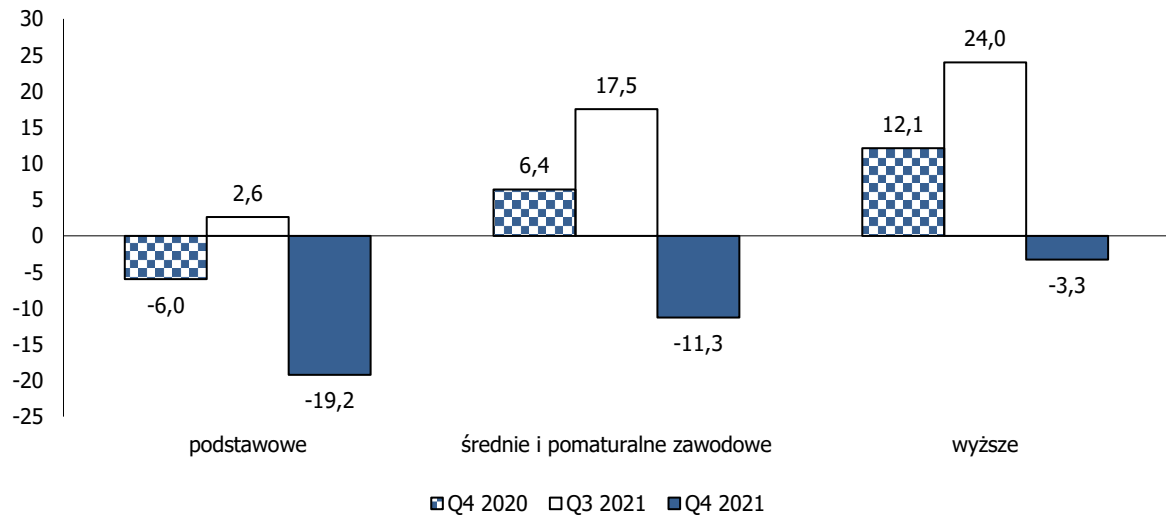
Nastroje gospodarstw rolnych wg powierzchni gospodarstw rolnych

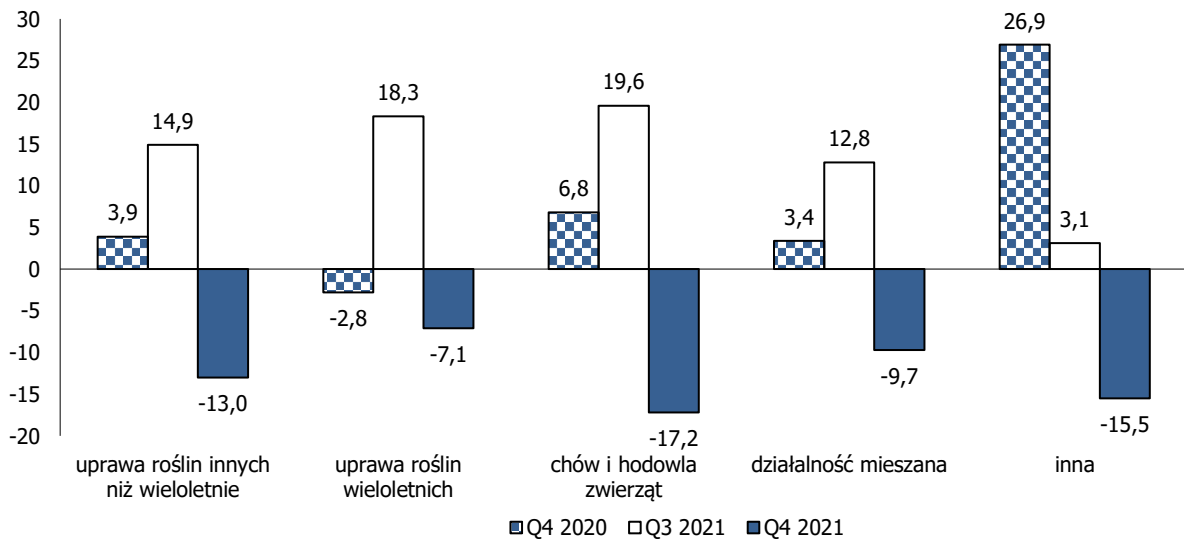
Nastroje gospodarstw rolnych wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

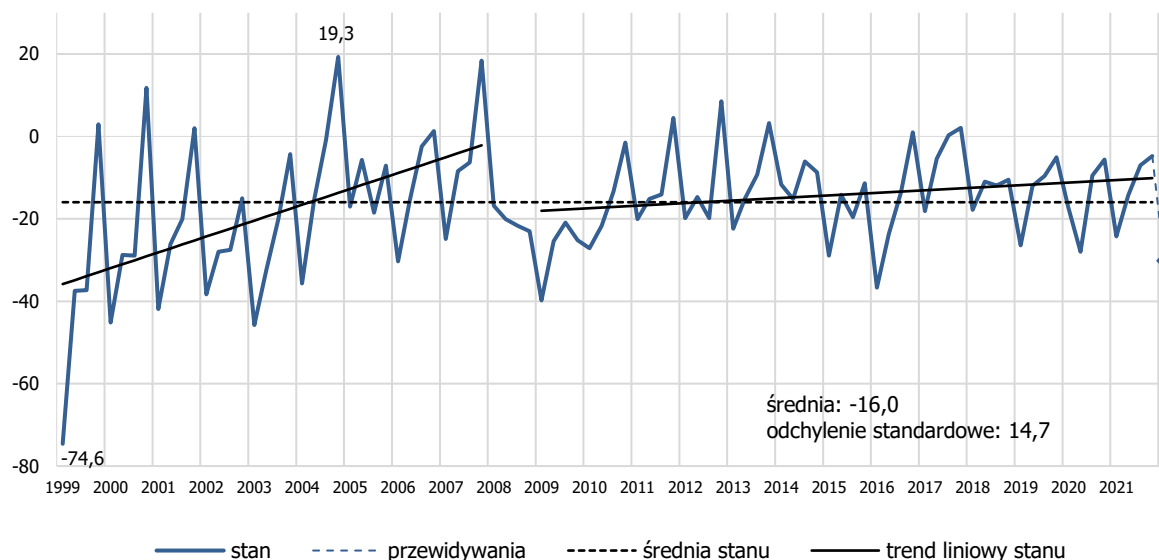
Nastroje gospodarstw rolnych wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

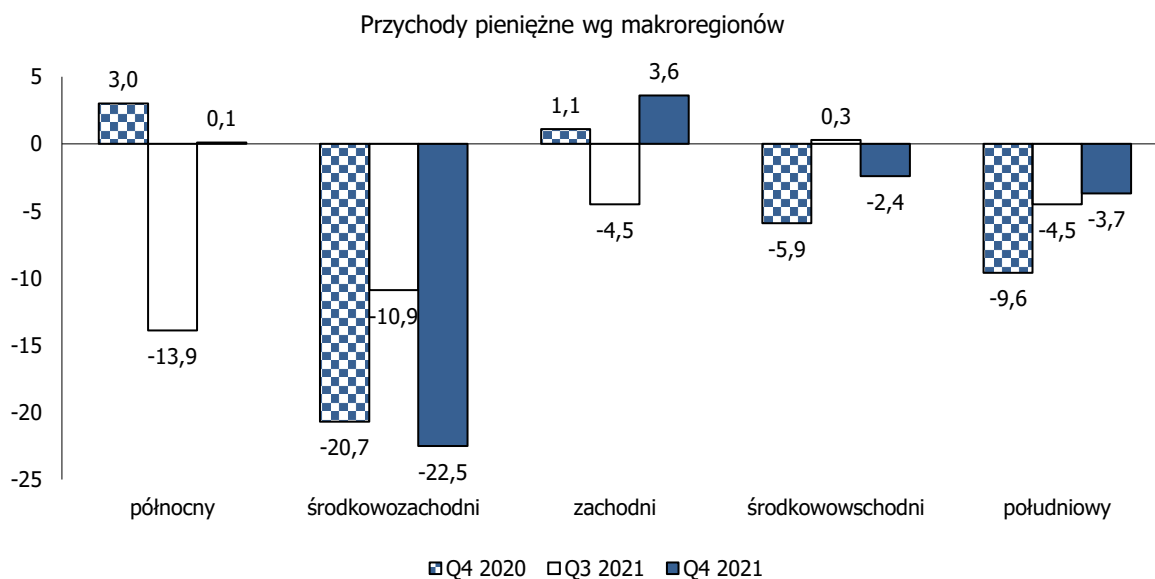
Nastroje gospodarstw rolnych wg grup PKD 2007

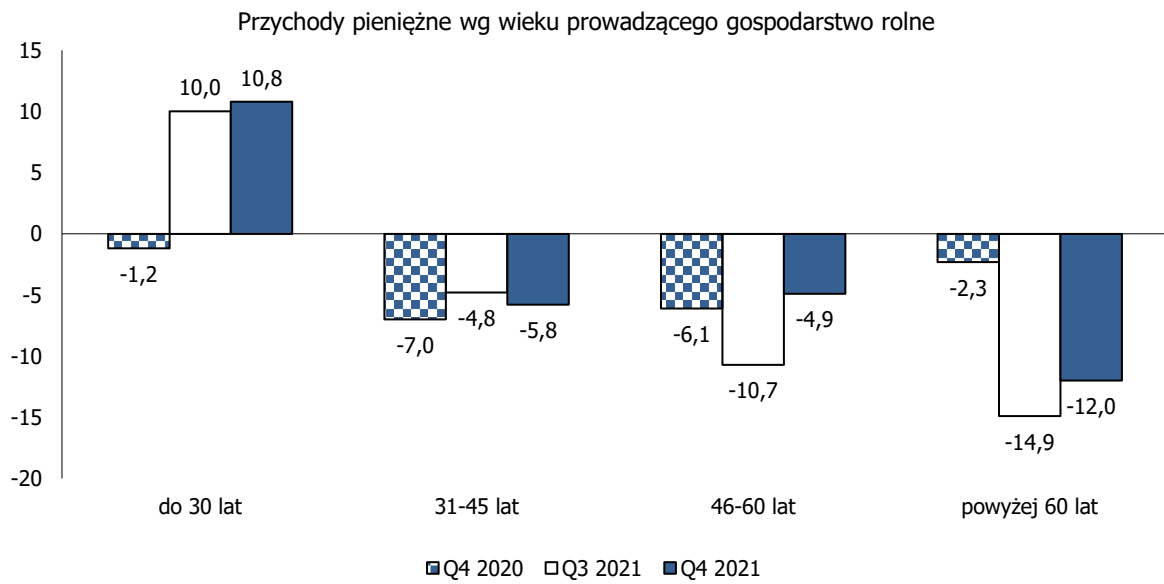
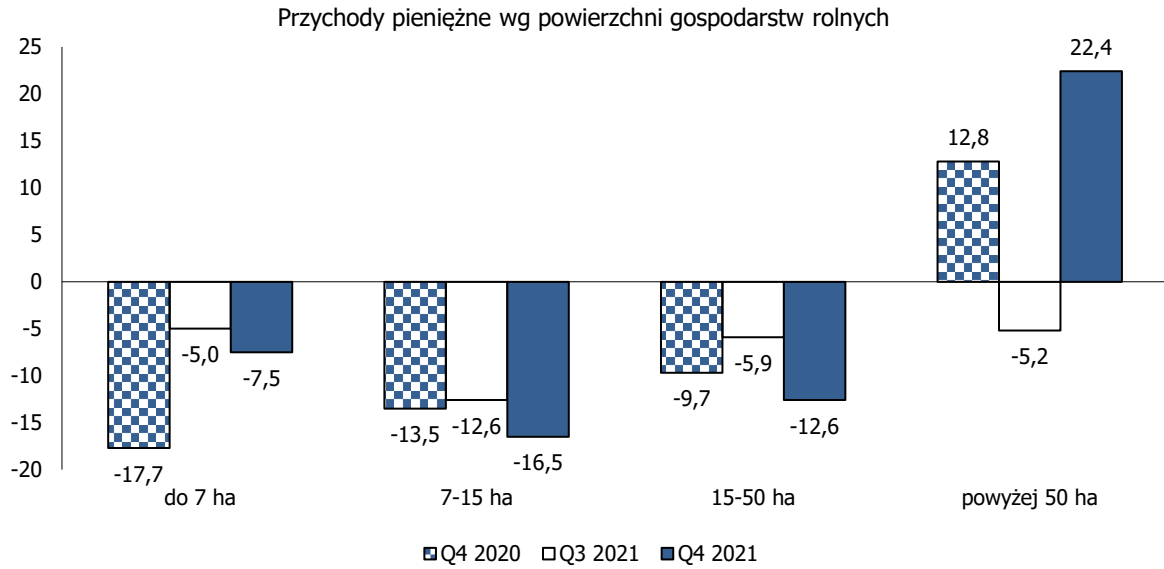

3. Przychody pieniężne

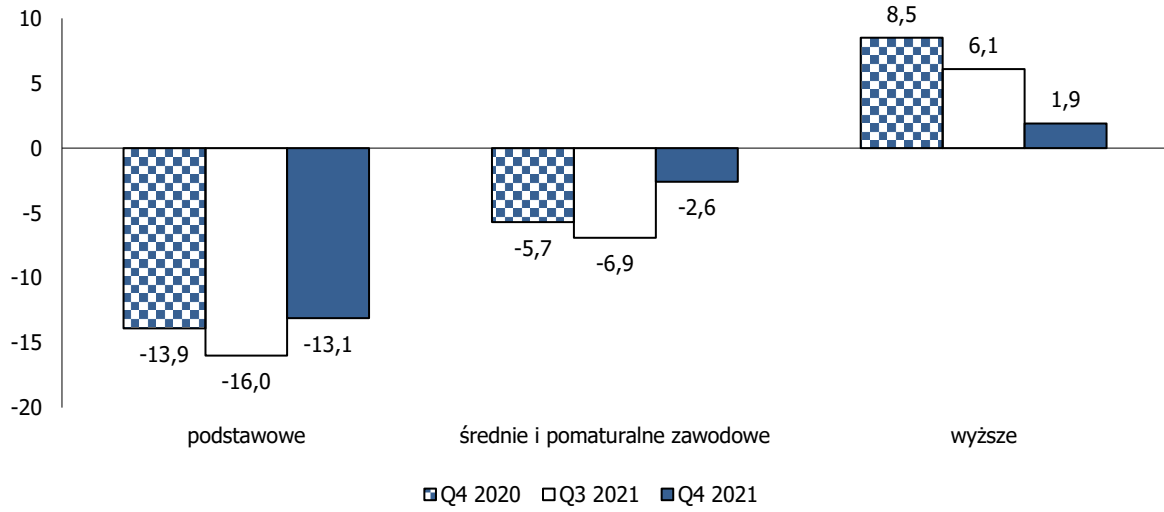

	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	przewidywania
1. wzrosły	24,7	27,9	18,0	18,9	23,5	30,3	16,8
2. nie zmieniły się	41,0	38,6	39,7	47,9	46,0	34,6	36,2
3. zmalały	34,2	33,5	42,3	33,2	30,5	35,1	47,0
4. brak	7,2	4,4	7,4	8,7	6,9	5,9	8,0
saldo (1.-3.)	-9,5	-5,6	-24,3	-14,3	-7,0	-4,8	-30,2

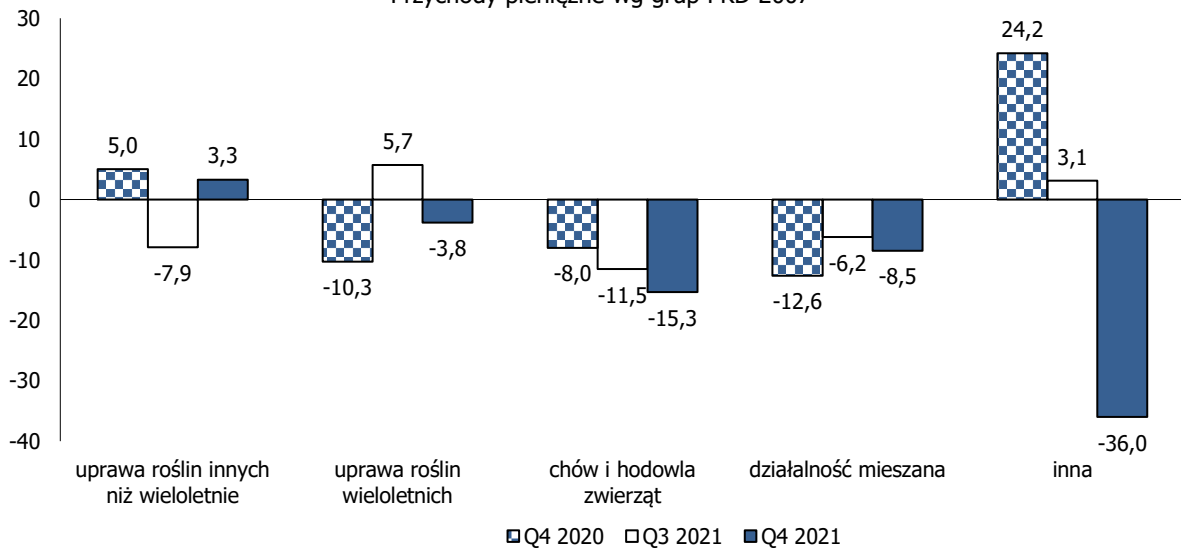

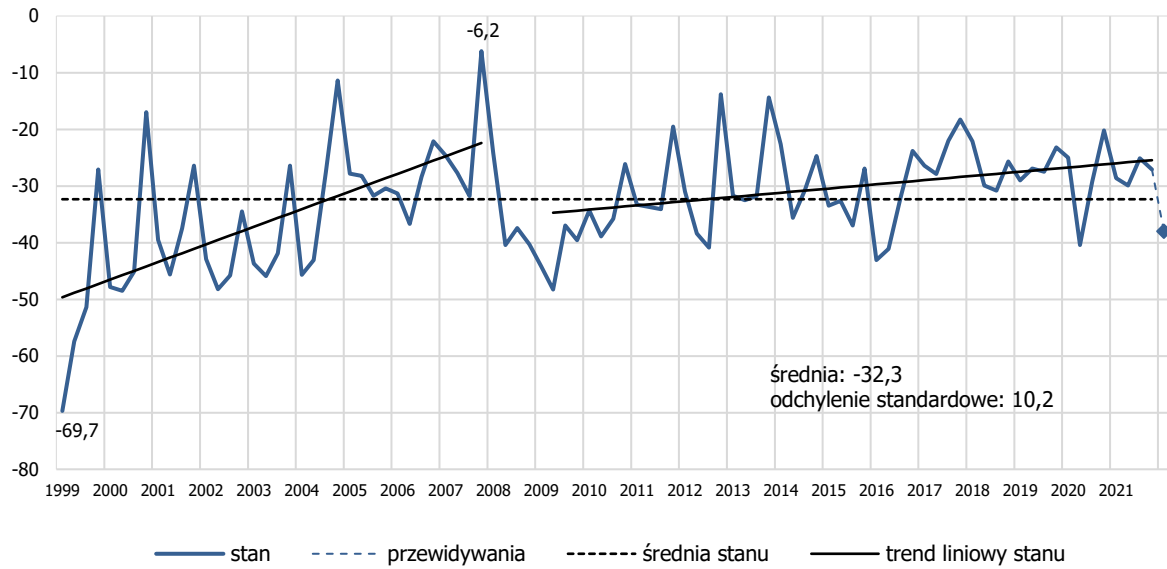
Przychody pieniężne wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

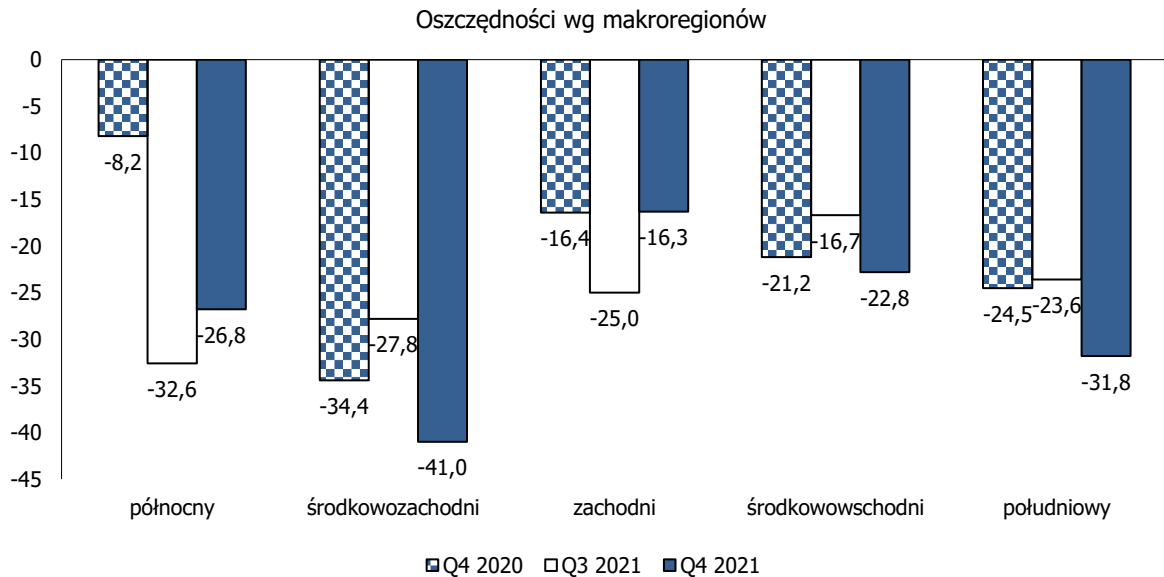
Przychody pieniężne wg grup PKD 2007

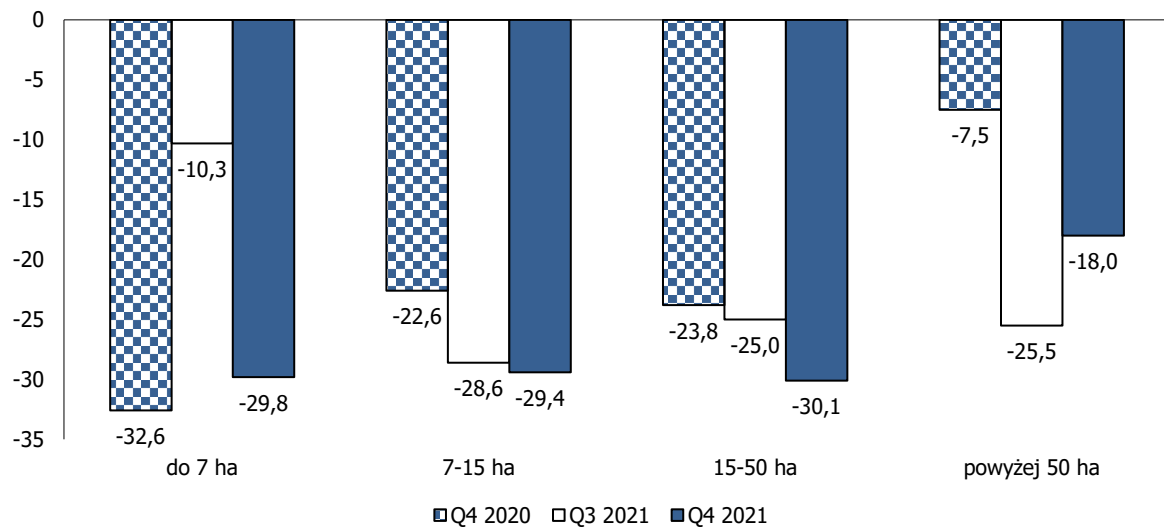
4. Oszczędności

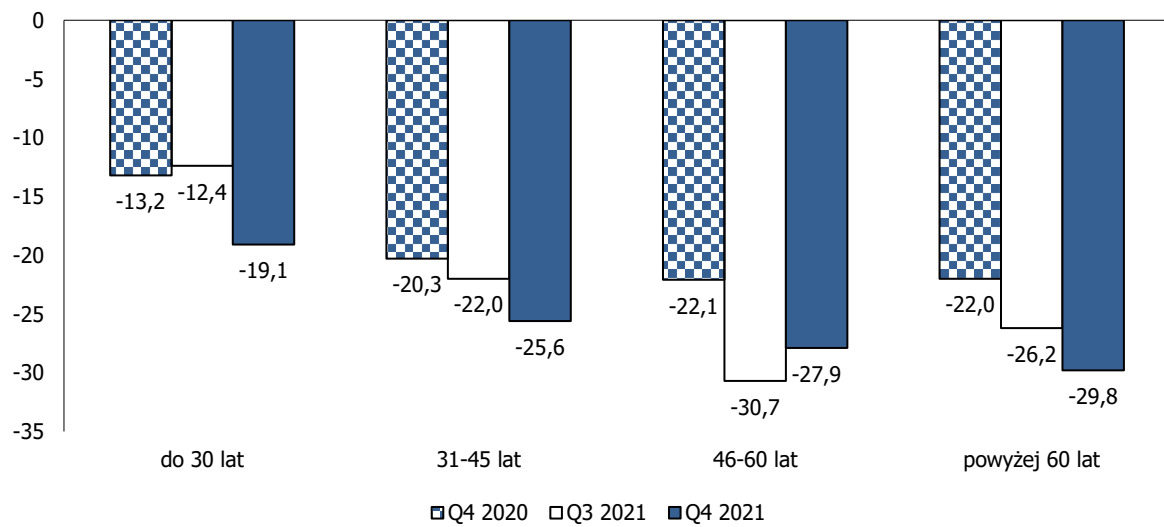
	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	przewidywania
1. wzrosły	12,7	16,4	12,9	10,1	13,4	17,0	11,8
2. nie zmieniły się	45,3	47,0	45,6	49,9	48,2	38,9	38,4
3. zmalały	42,0	36,6	41,5	40,0	38,5	44,1	49,8
4. brak	15,4	15,9	13,4	13,4	13,2	16,4	17,5
saldo (1.-3.)	-29,3	-20,2	-28,6	-29,9	-25,1	-27,1	-38,0

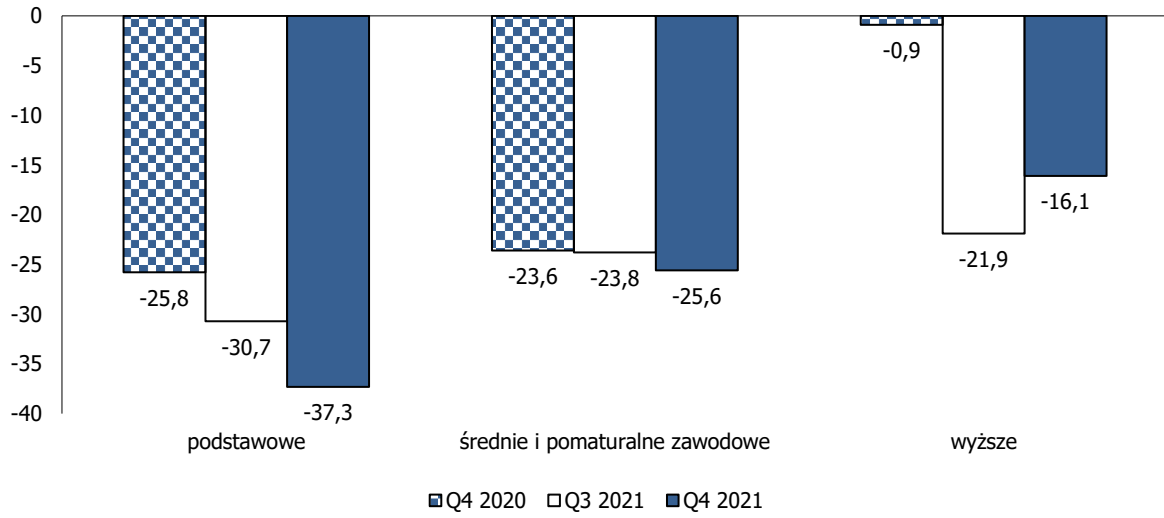
Oszczędności wg powierzchni gospodarstw rolnych

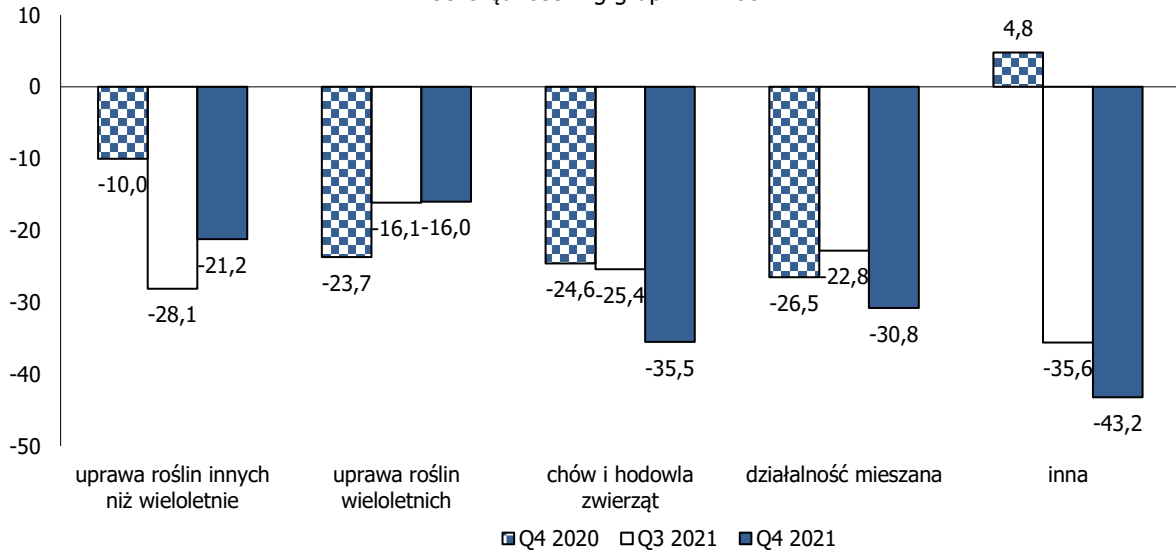
Oszczędności wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

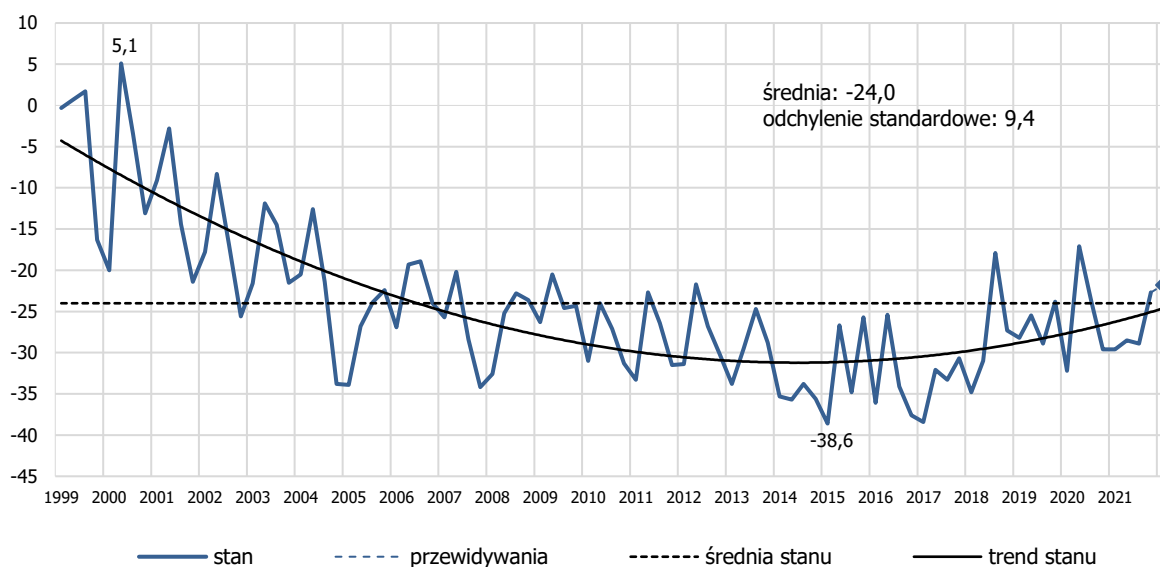
Oszczędności wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

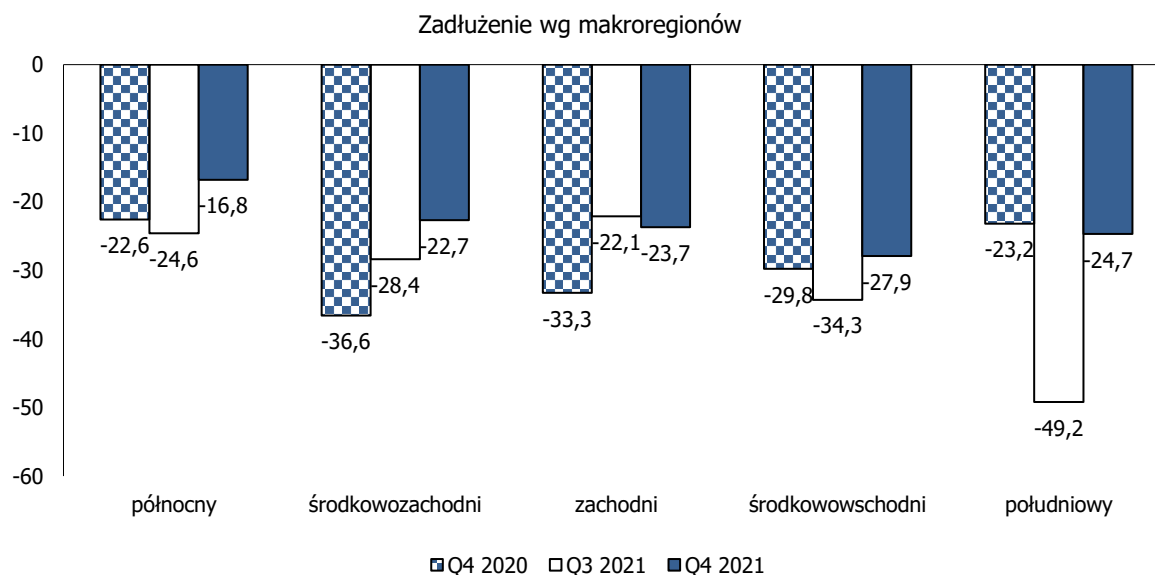
Oszczędności wg grup PKD 2007

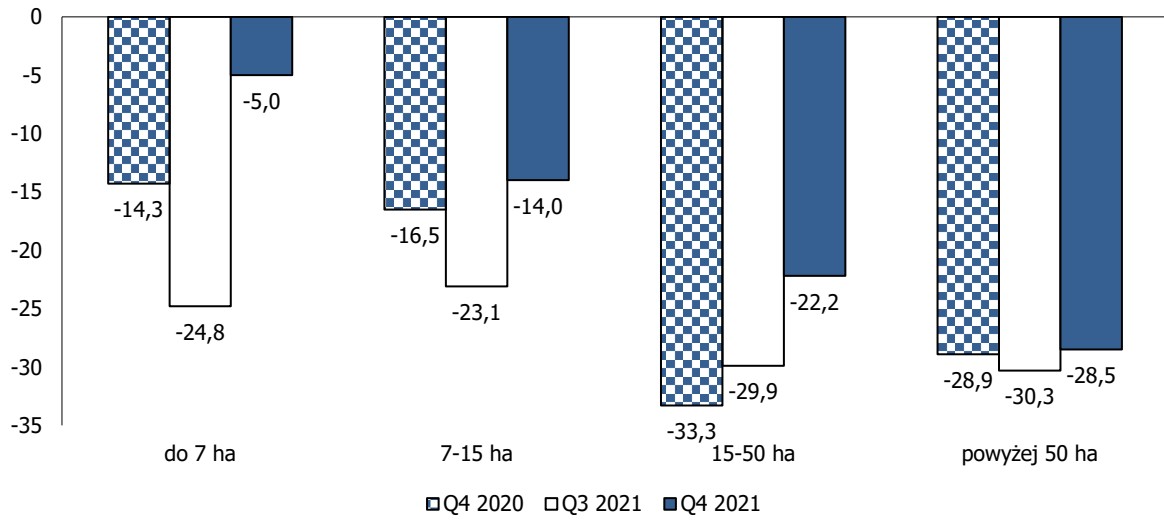
5. Zadłużenie

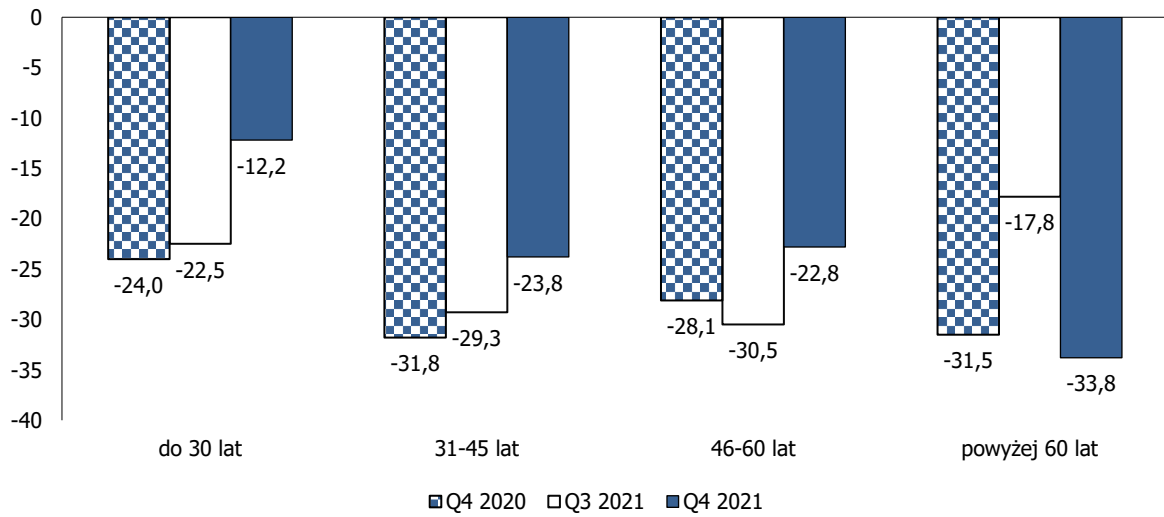
	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	przewidywania
1. wzrosło	14,5	12,5	12,2	13,2	13,5	17,3	21,9
2. nie zmieniło się	47,4	45,5	46,0	45,2	44,2	42,7	34,5
3. zmalało	38,1	42,1	41,8	41,7	42,4	40,0	43,7
4. brak	37,4	38,1	39,0	39,4	39,1	37,6	37,8
saldo (1.-3.)	-23,6	-29,6	-29,6	-28,5	-28,9	-22,7	-21,8

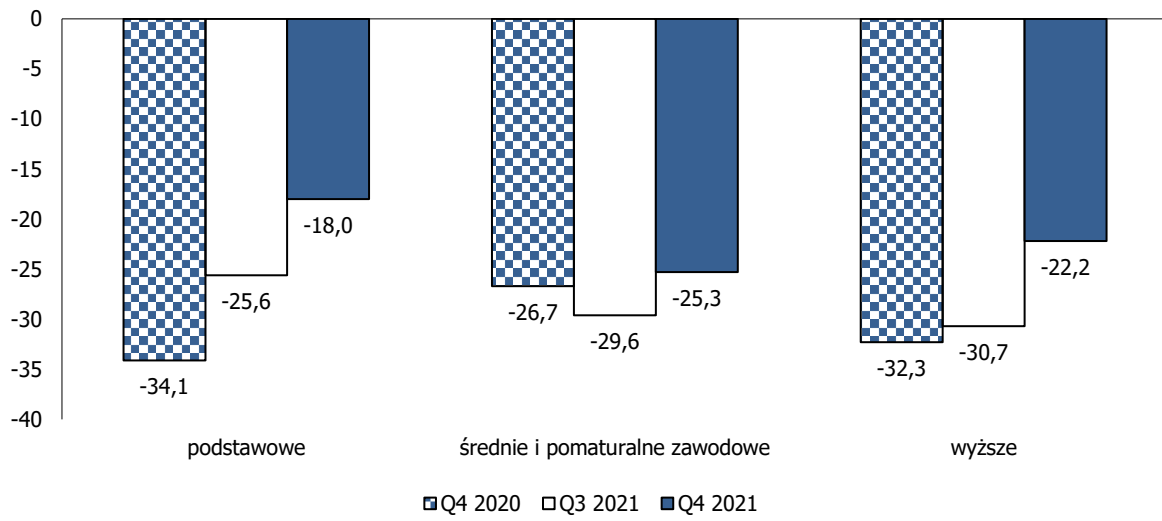
Zadłużenie wg powierzchni gospodarstw rolnych

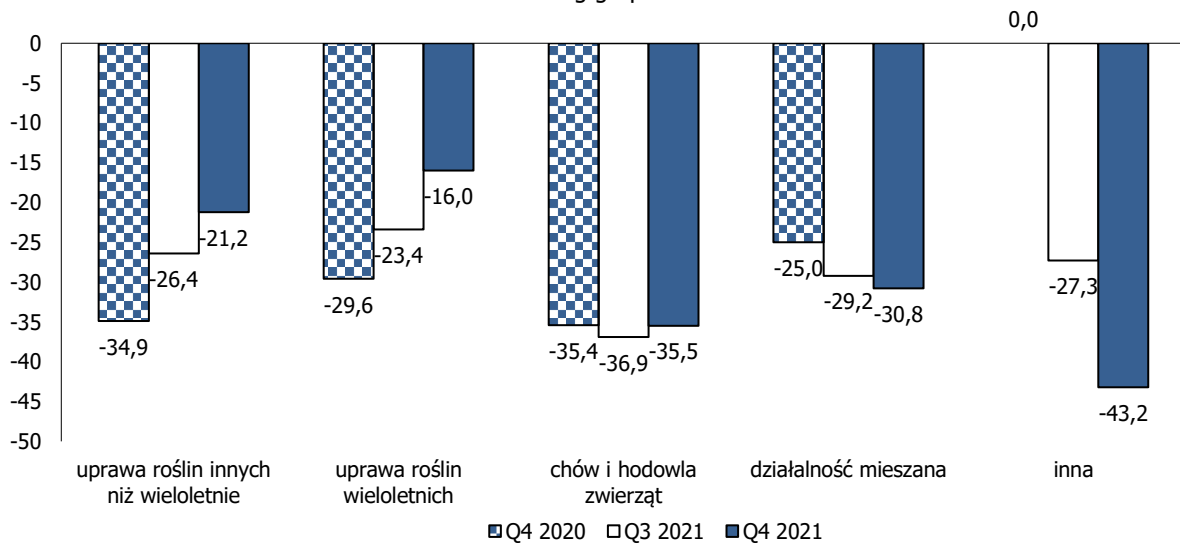
Zadłużenie wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

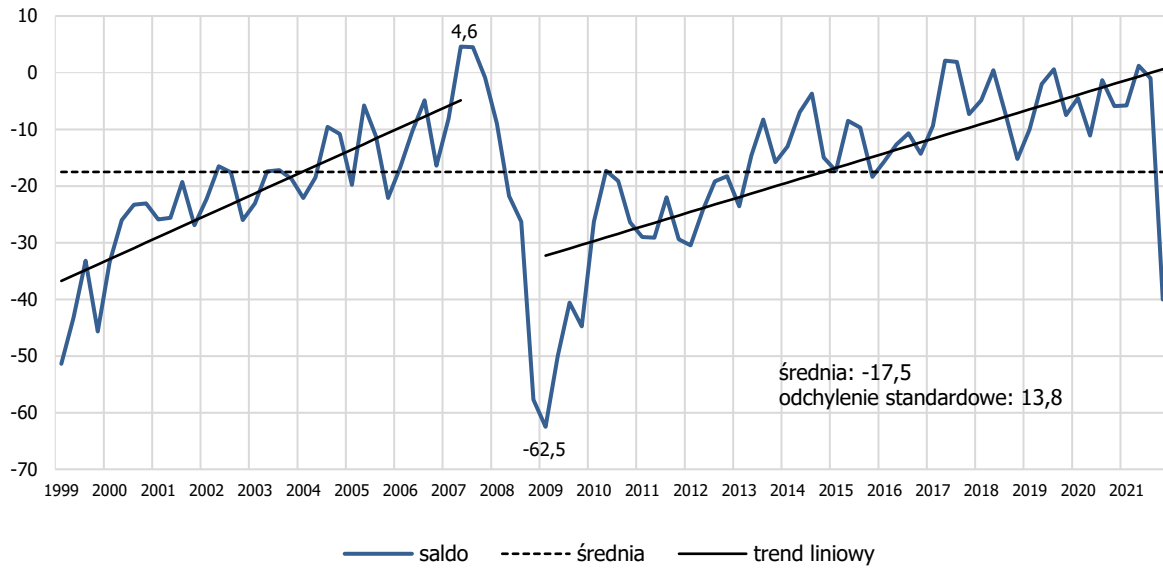
Zadłużenie wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

Zadłużenie wg grup PKD 2007

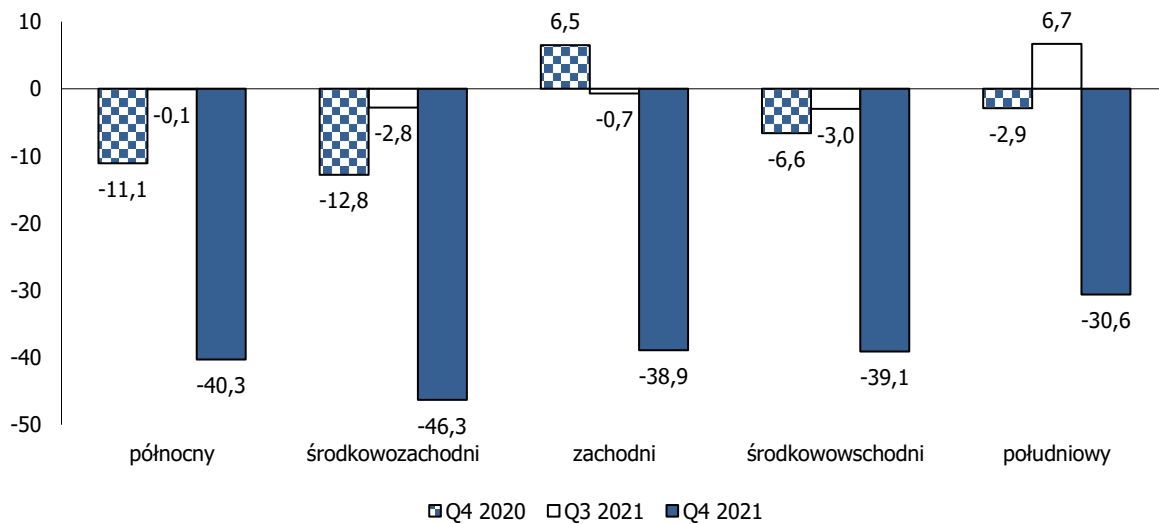

6. Zakupy nawozów mineralnych

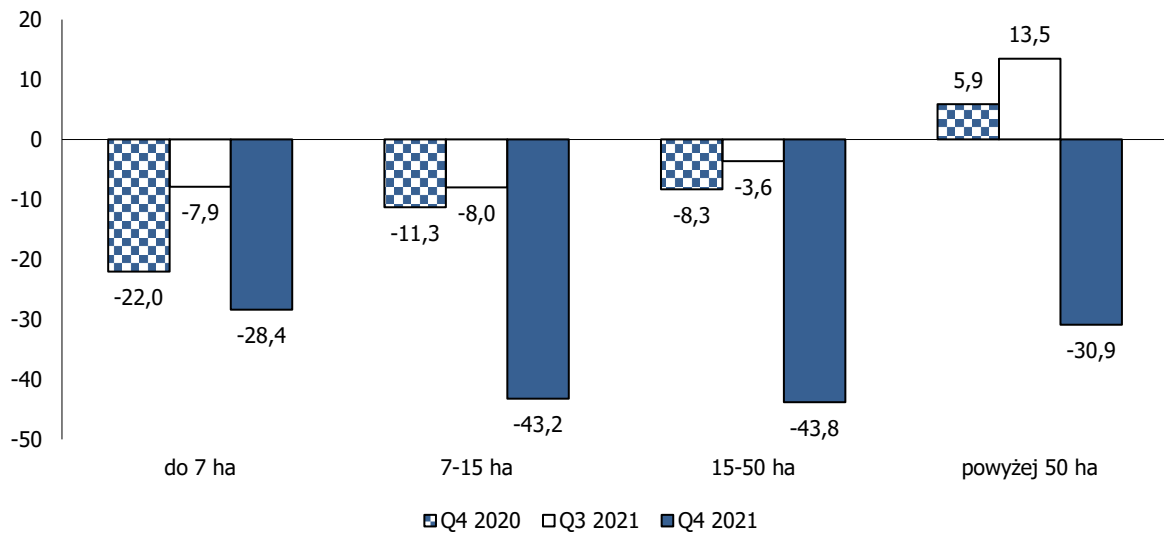

	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
1. wzrosły	18,0	14,5	15,0	18,6	20,0	13,6
2. nie zmieniły się	62,7	65,1	64,3	64,0	59,0	32,8
3. zmalały	19,3	20,4	20,8	17,4	21,0	53,6
4. nie dokonano	4,8	6,6	8,4	4,6	4,4	18,2
saldo (1.-3.)	-1,3	-5,9	-5,8	1,2	-1,0	-40,0

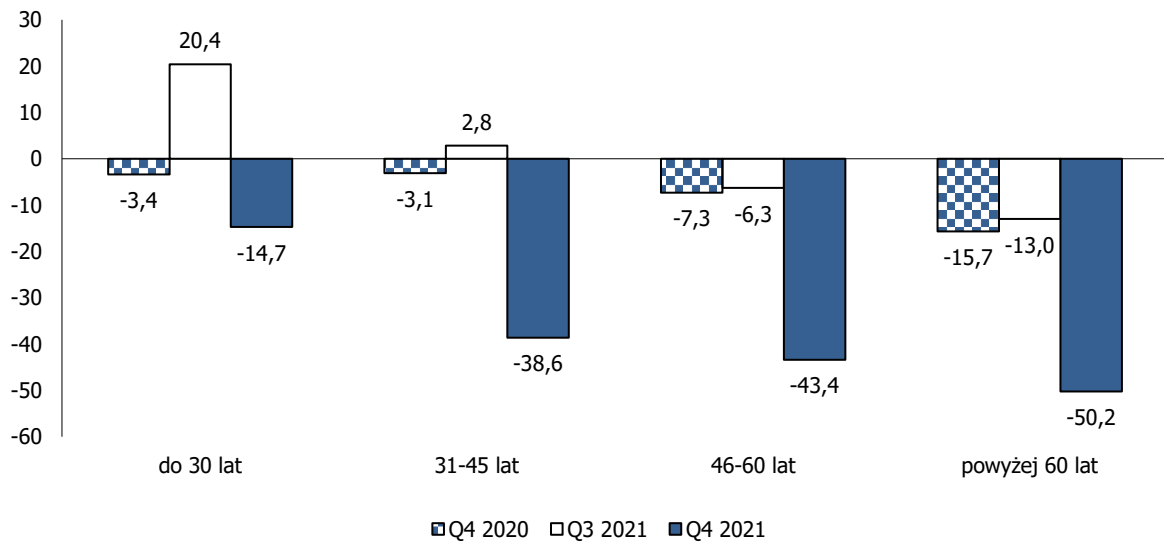
Zakupy nawozów wg makroregionów

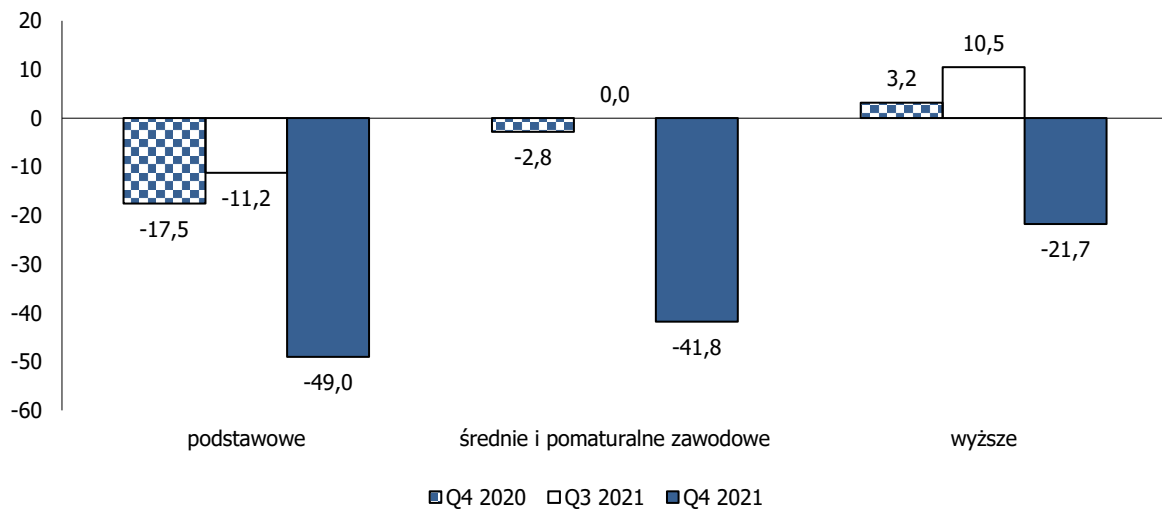
Zakupy nawozów wg powierzchni gospodarstw rolnych

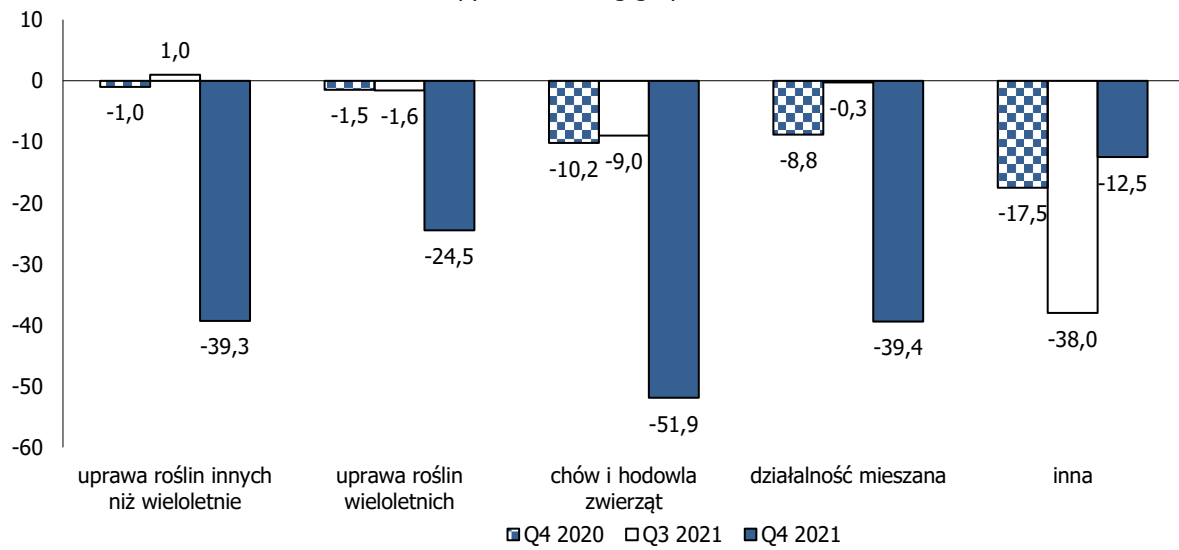
Zakupy nawozów wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

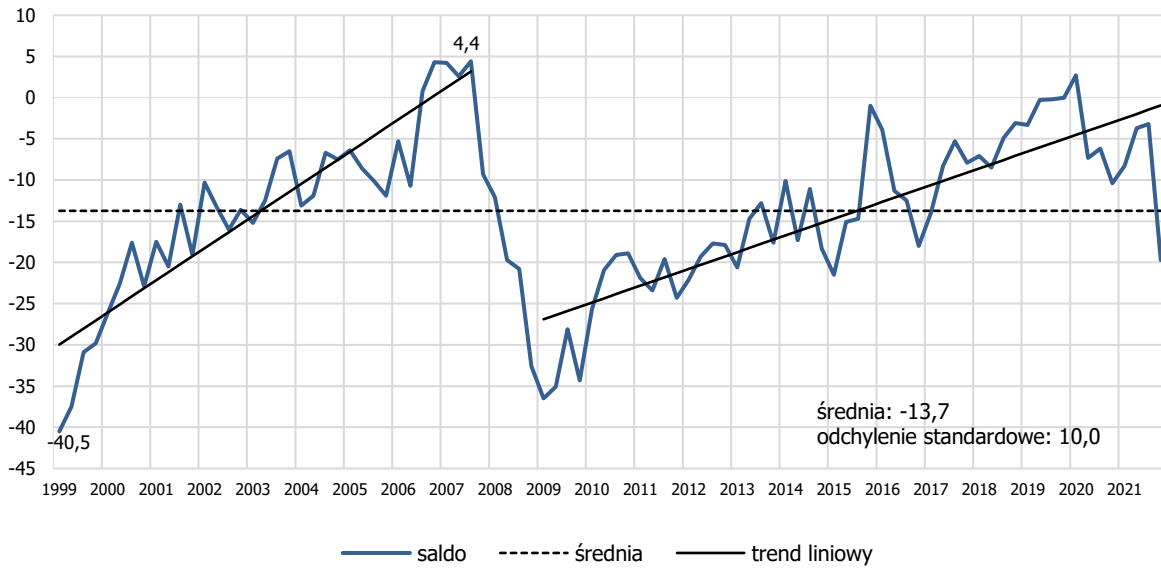
Zakupy nawozów wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

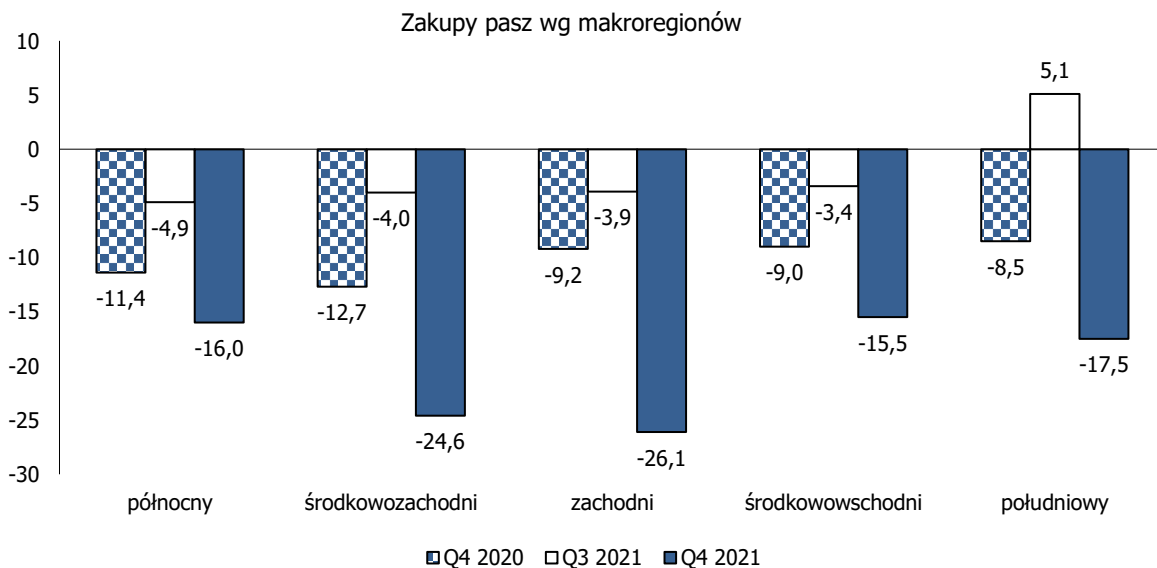
Zakupy nawozów wg grup PKD 2007

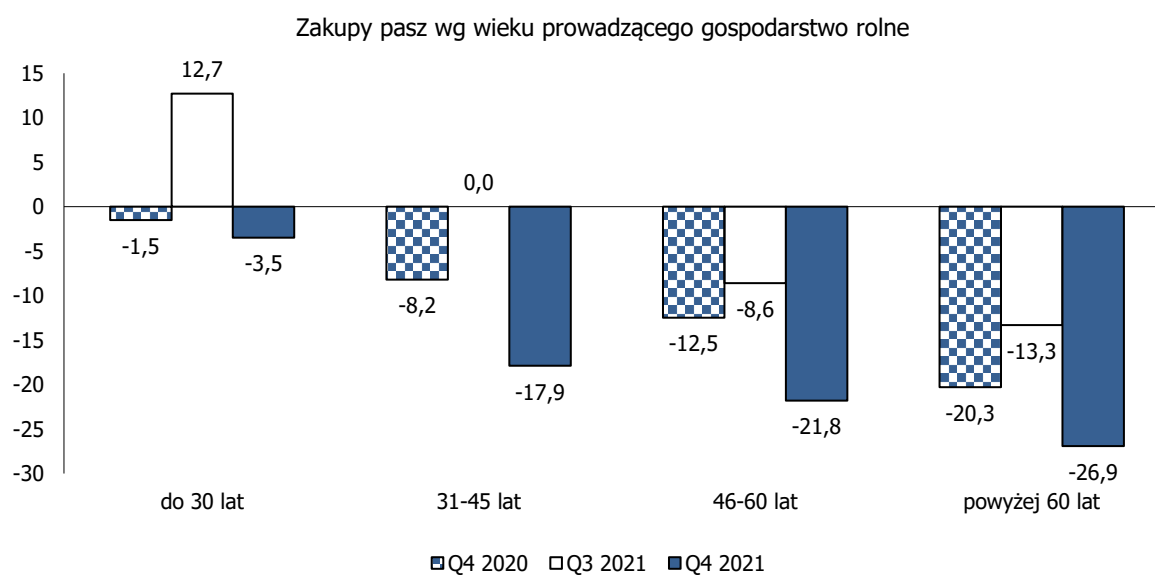
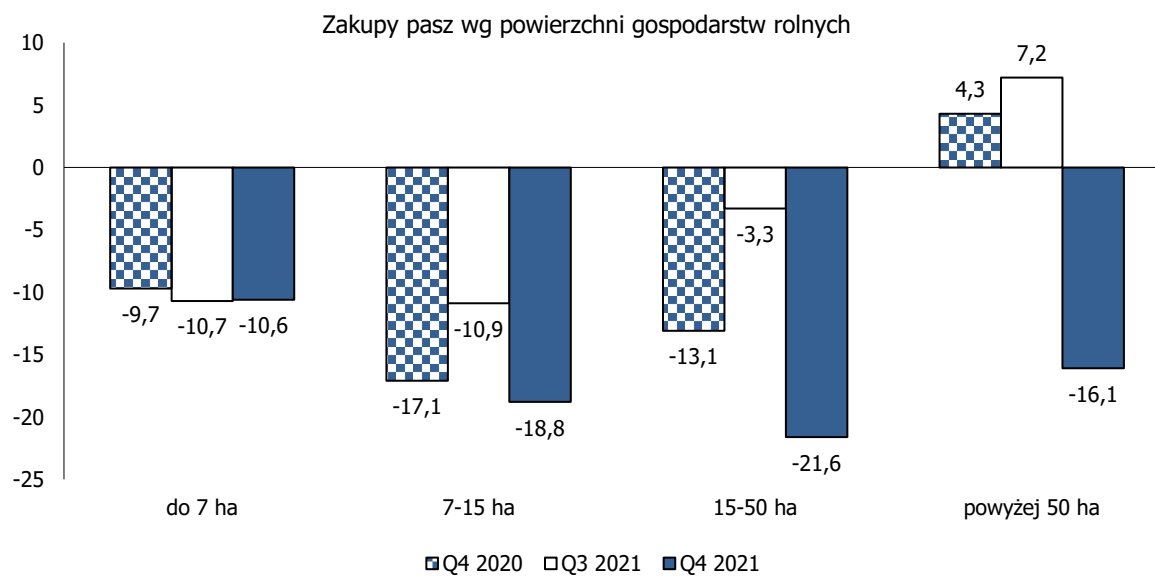

7. Zakupy pasz treściwych

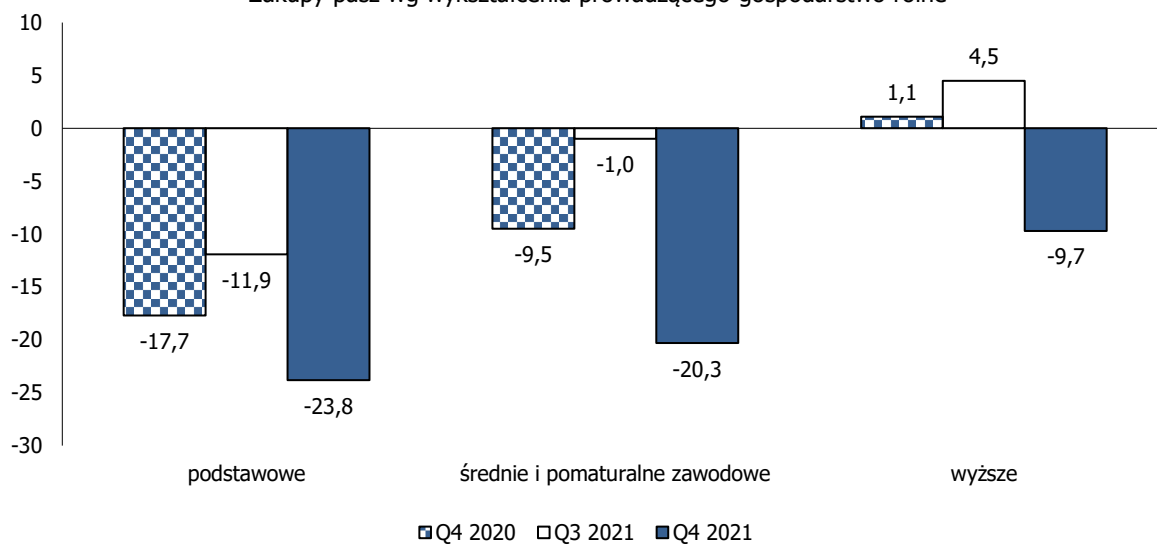

	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
1. wzrosły	16,0	13,7	14,0	14,7	17,2	11,1
2. nie zmieniły się	61,8	62,2	63,7	66,9	62,4	58,0
3. zmalały	22,2	24,1	22,3	18,4	20,4	30,8
4. nie dokonano	38,2	37,1	40,5	41,2	42,3	44,8
saldo (1.-3.)	-6,2	-10,4	-8,3	-3,7	-3,2	-19,7

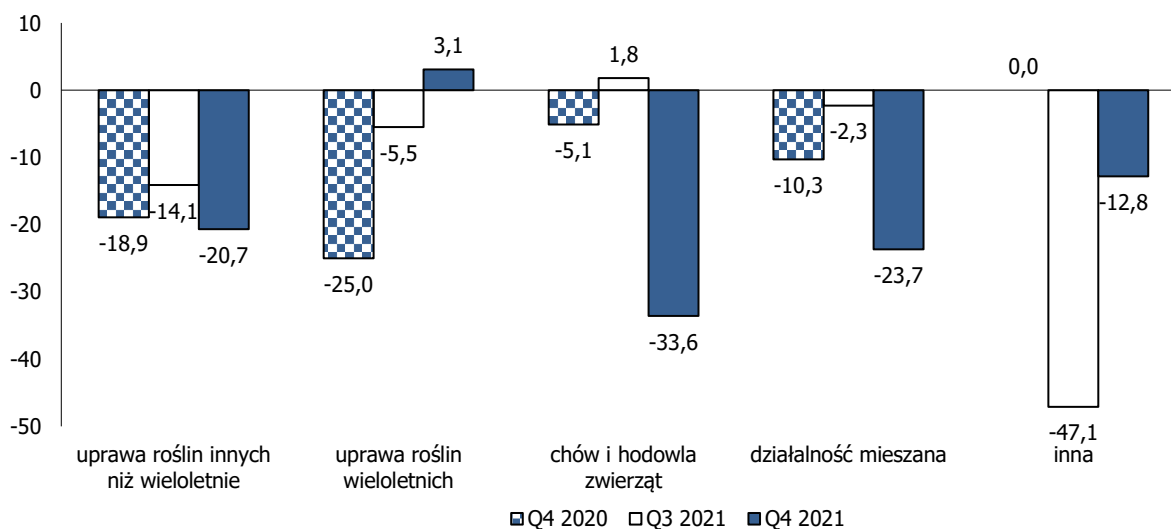

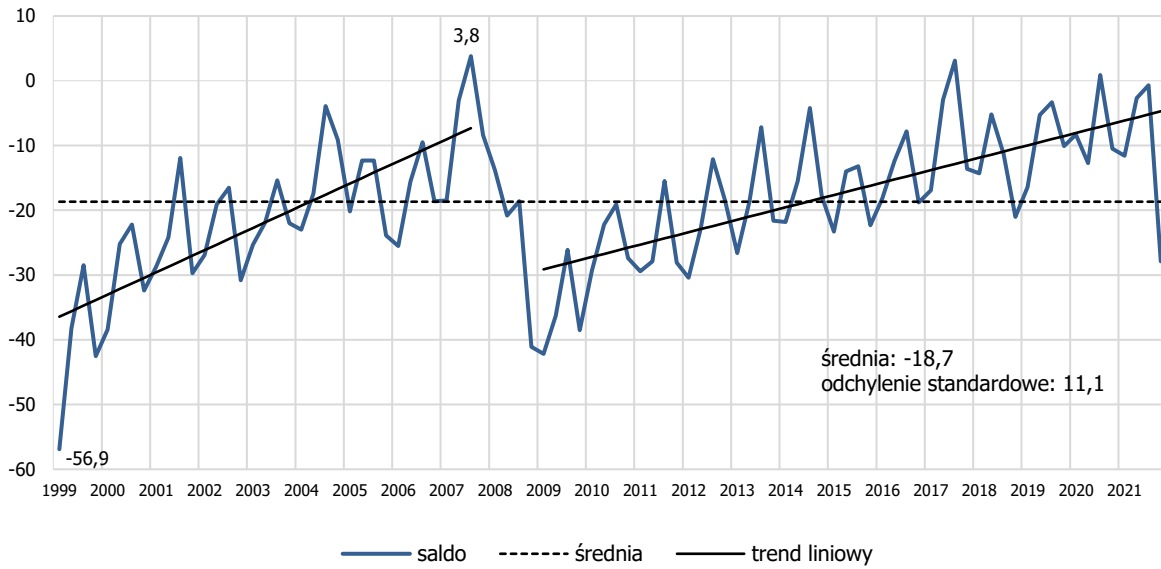
Zakupy pasz wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

Zakupy pasz wg grup PKD 2007

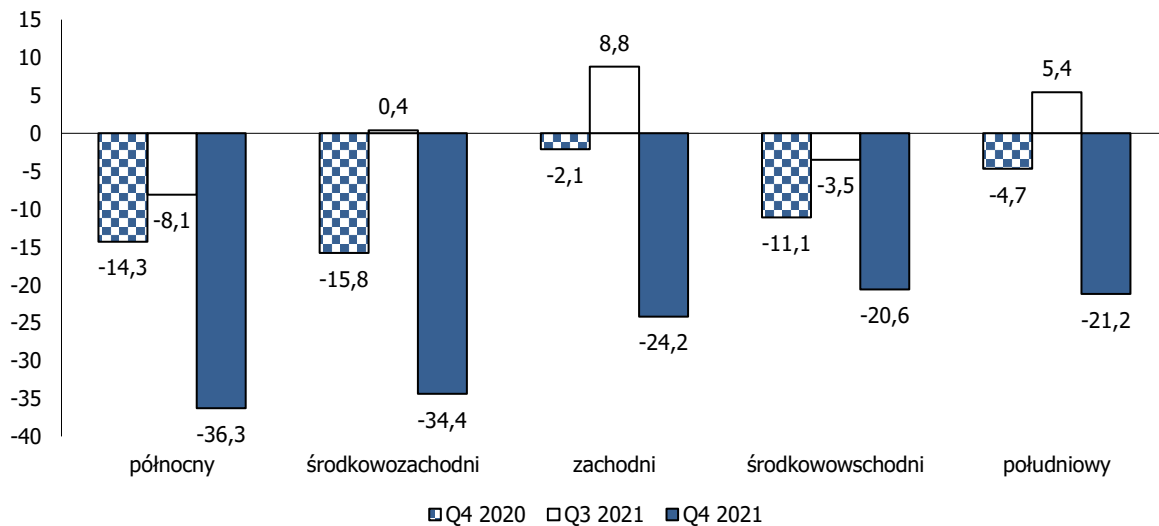

8. Zakupy środków ochrony roślin

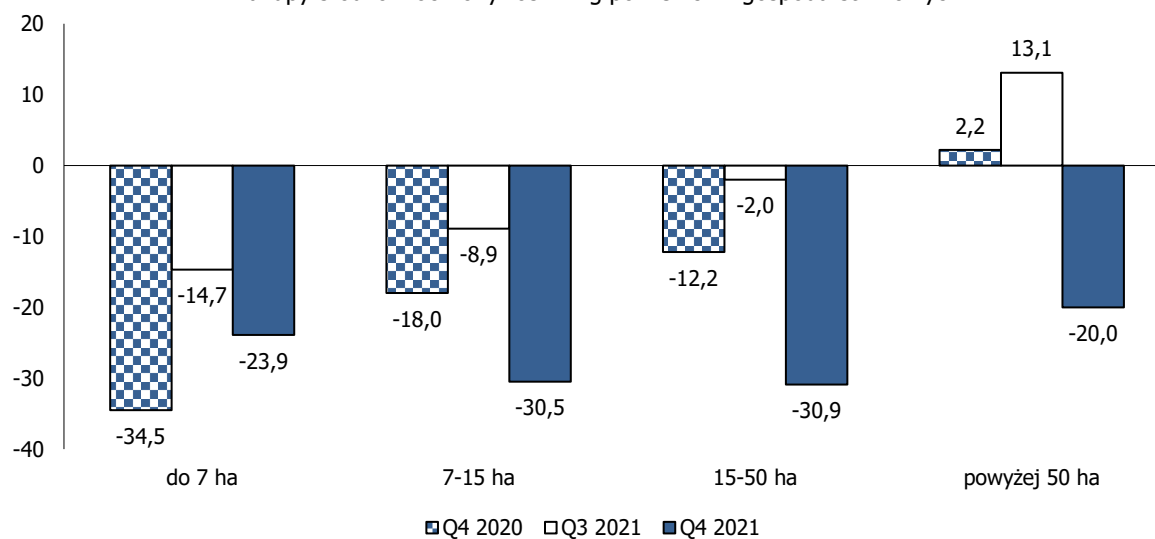

	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
1. wzrosły	20,4	12,5	12,2	15,4	20,2	11,3
2. nie zmieniły się	60,1	64,5	64,0	66,6	58,9	49,6
3. zmalały	19,5	23,0	23,8	18,1	20,9	39,2
4. nie dokonano	5,5	9,4	12,4	6,6	4,6	17,2
saldo (1.-3.)	0,9	-10,5	-11,6	-2,7	-0,7	-27,9

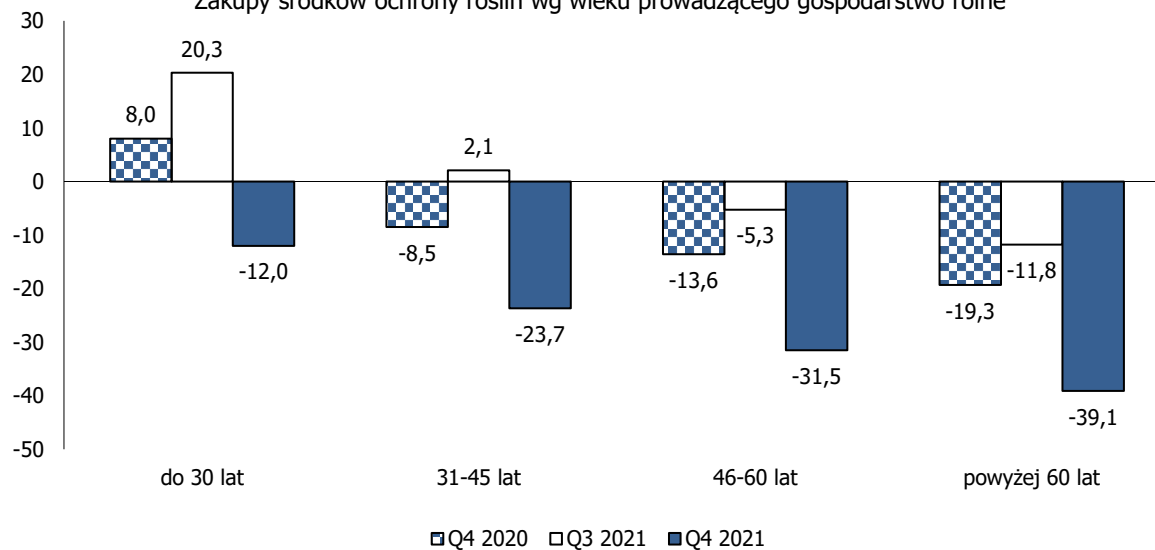
Zakupy środków ochrony roślin wg makroregionów

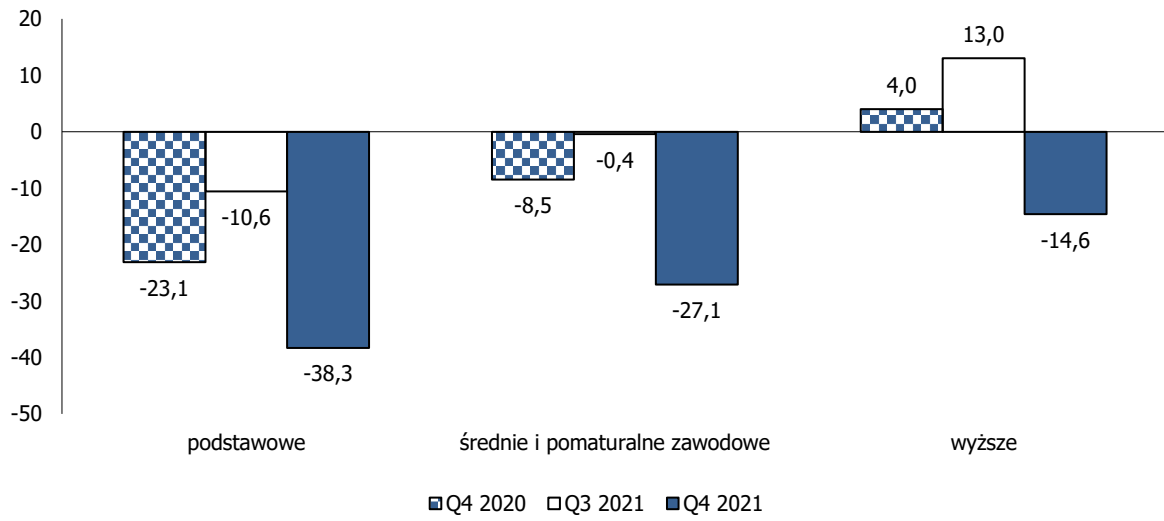
Zakupy środków ochrony roślin wg powierzchni gospodarstw rolnych

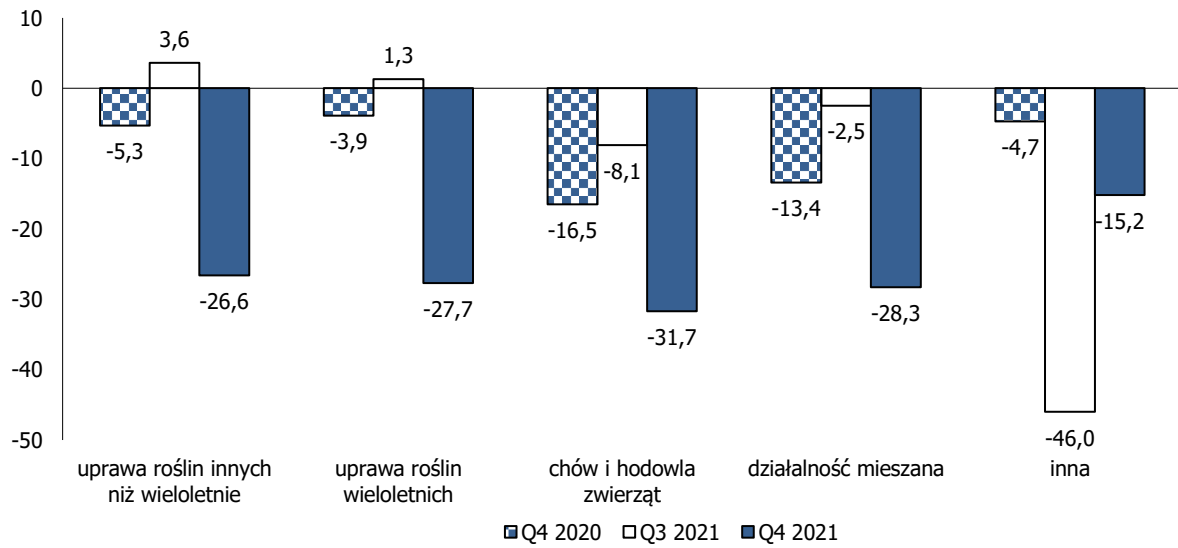
Zakupy środków ochrony roślin wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

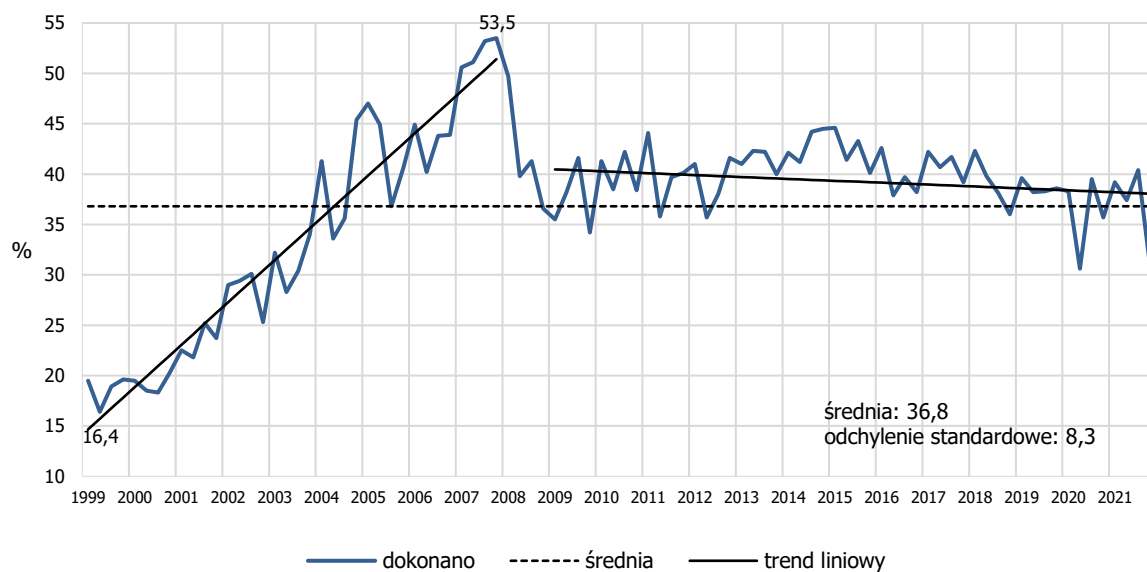
Zakupy środków ochrony roślin wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

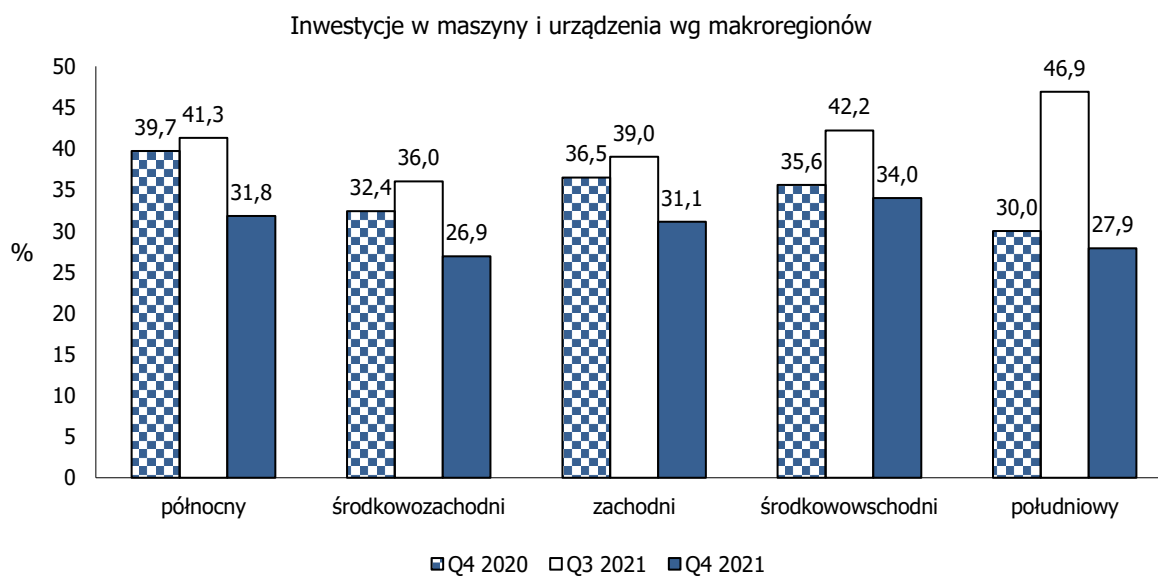
Zakupy środków ochrony roślin wg grup PKD 2007

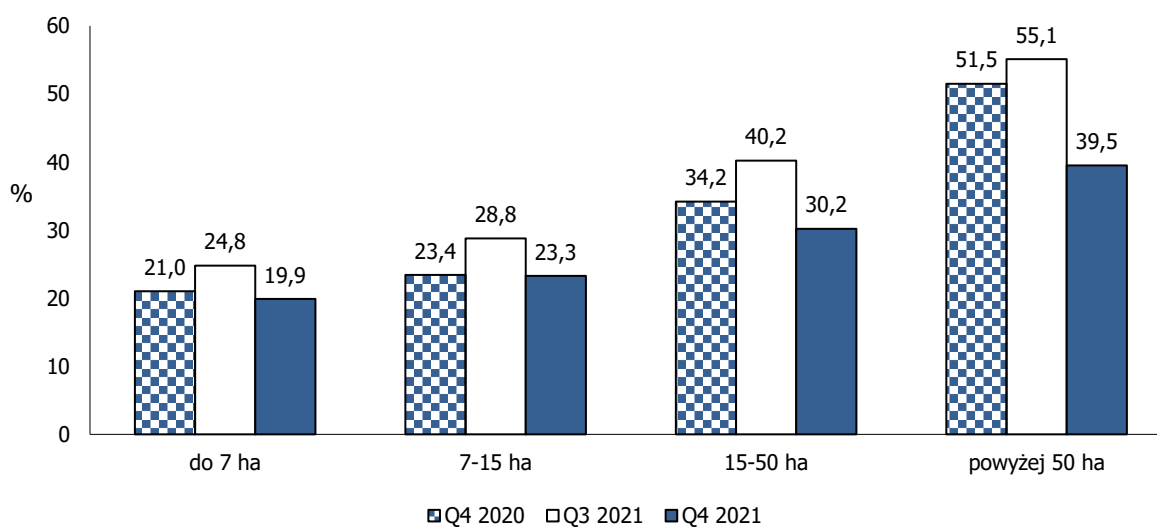
9. Inwestycje w maszyny i urządzenia

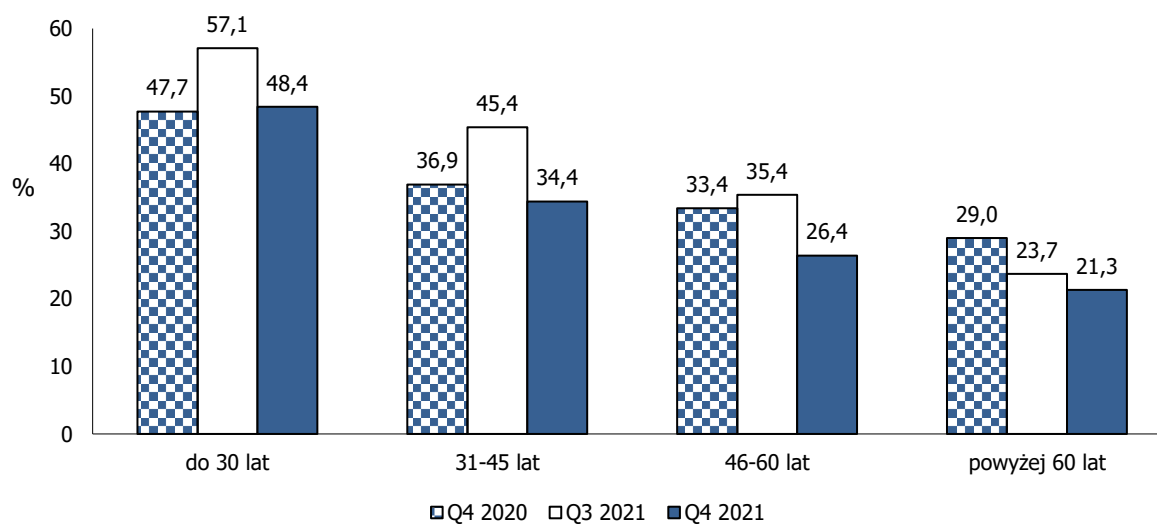
w %	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
dokonano	39,5	35,7	39,2	37,4	40,4	30,9
nie dokonano	60,5	64,3	60,8	62,6	59,6	69,1

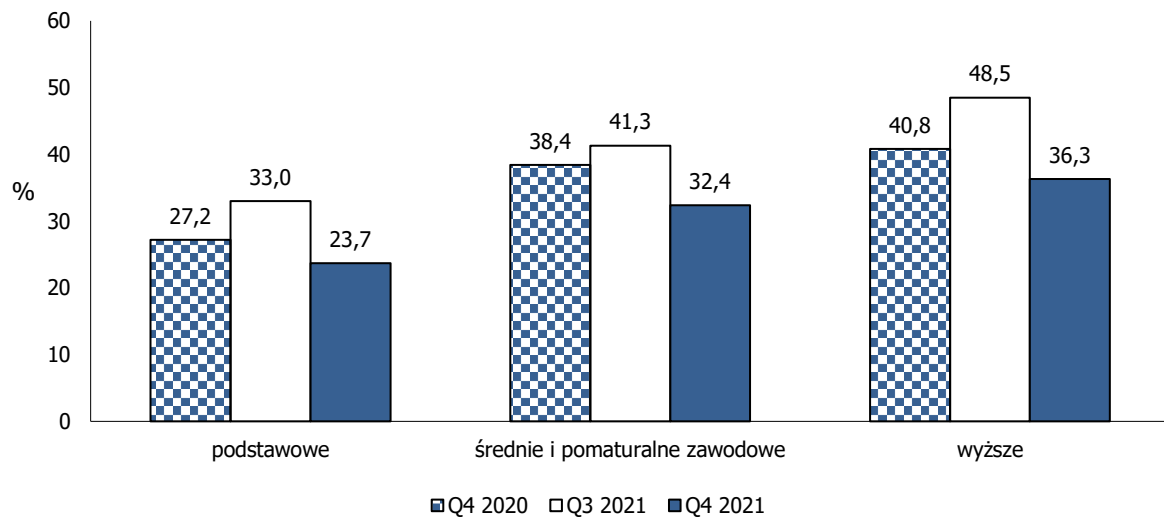
Inwestycje w maszyny i urządzenia wg powierzchni gospodarstw rolnych

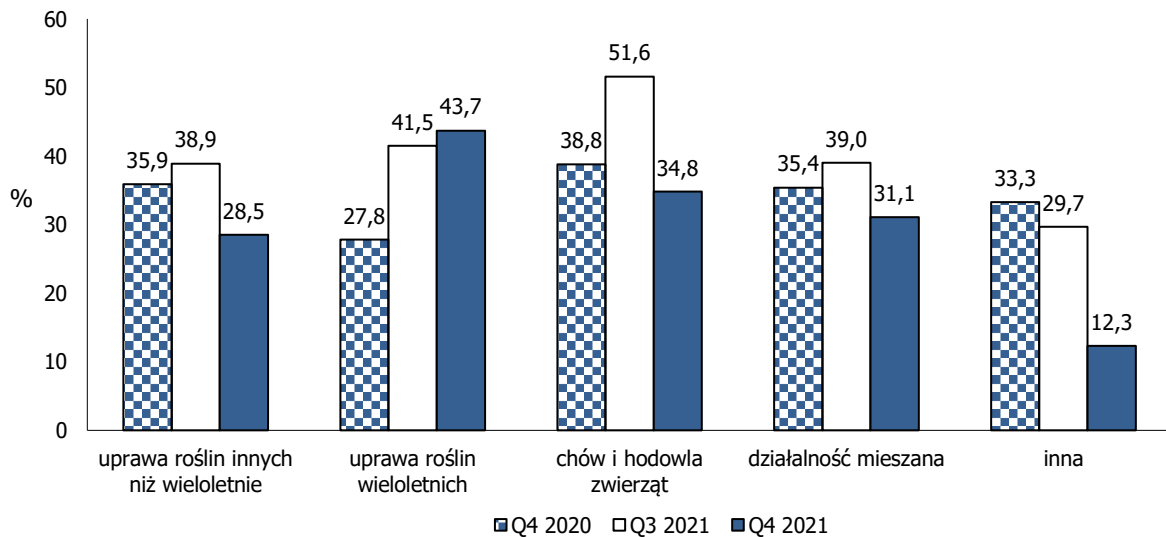
Inwestycje w maszyny i urządzenia wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

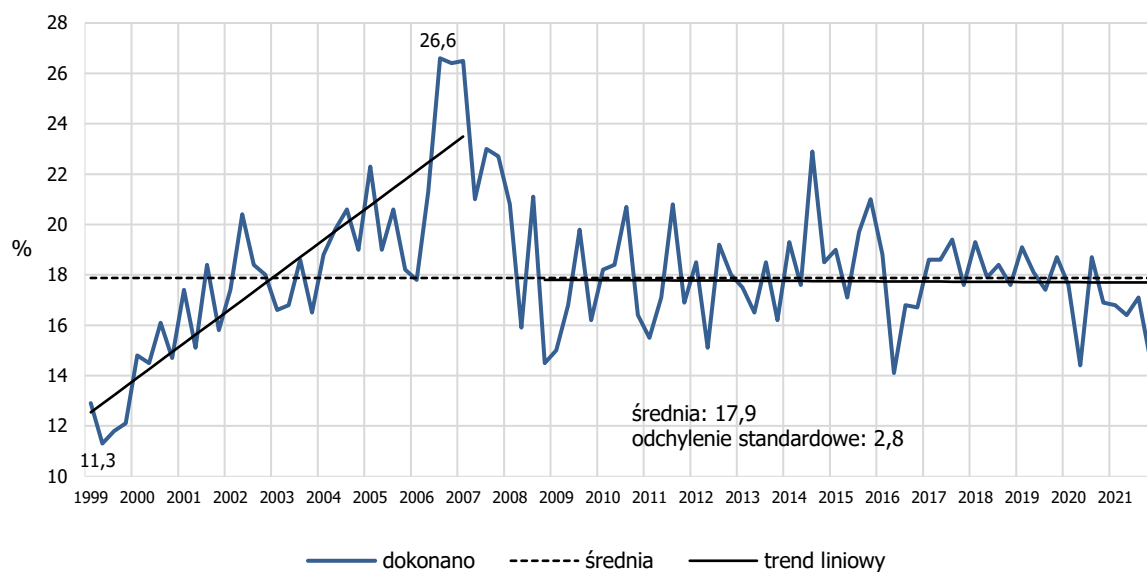
Inwestycje w maszyny i urządzenia wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

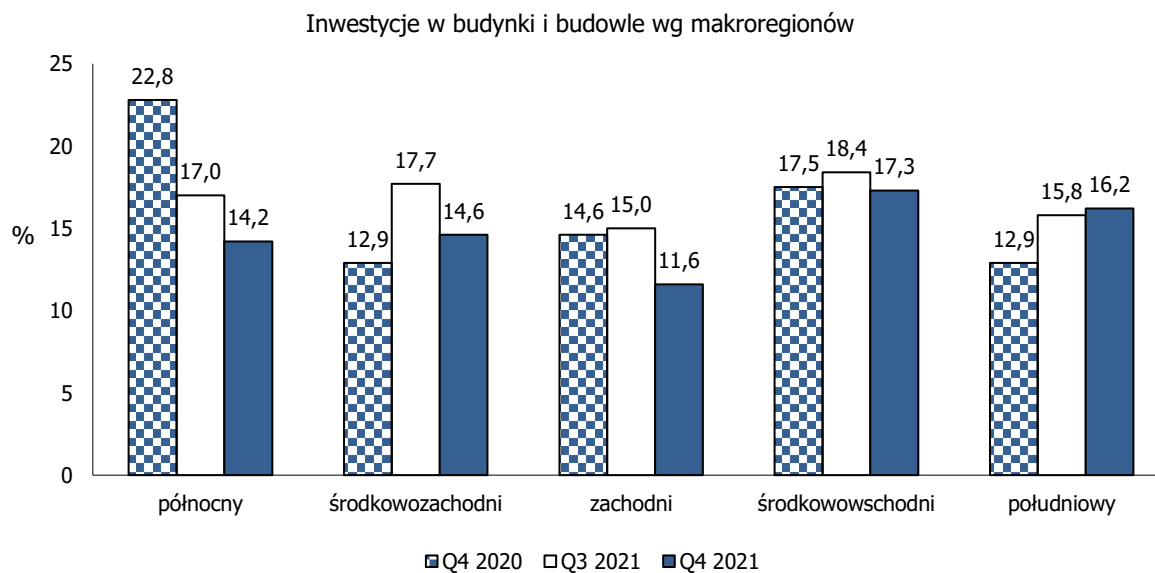
Inwestycje w maszyny i urządzenia wg grup PKD 2007

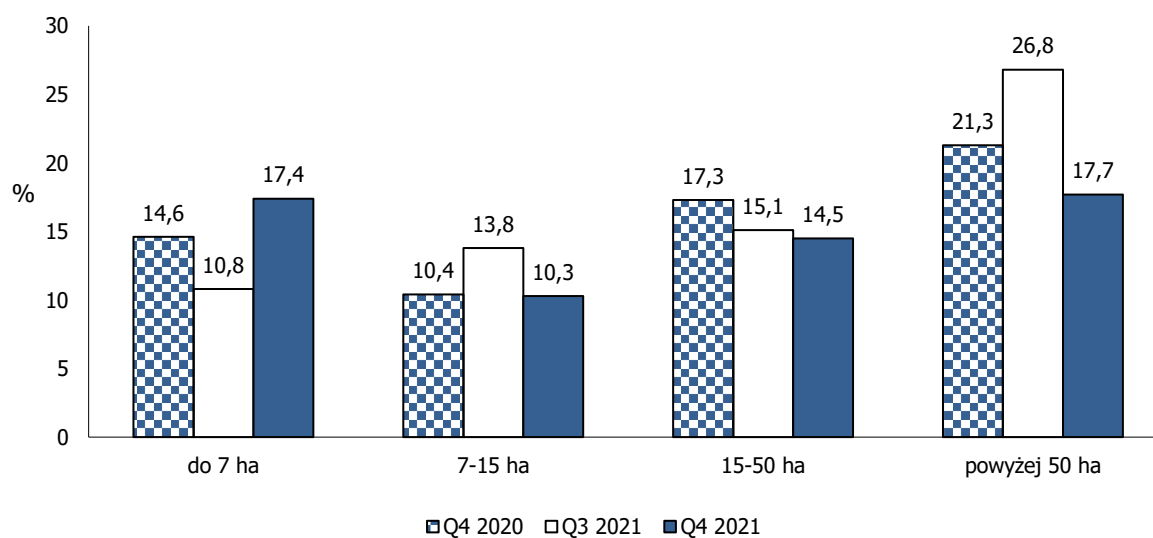
10. Inwestycje w budynki i budowlę

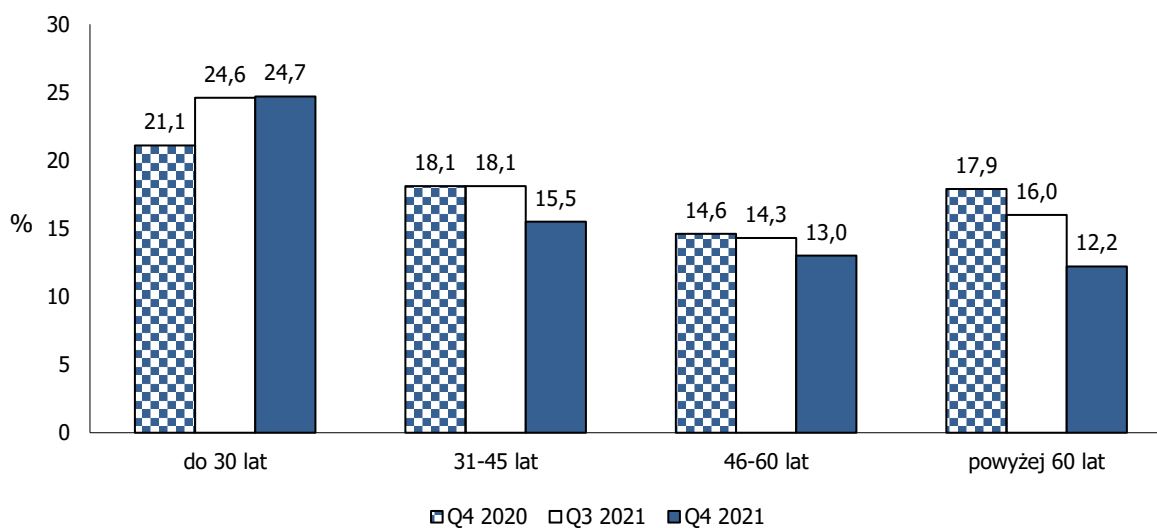
w %	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
dokonano	18,7	16,9	16,8	16,4	17,1	14,7
nie dokonano	81,3	83,1	83,2	83,6	82,9	85,3

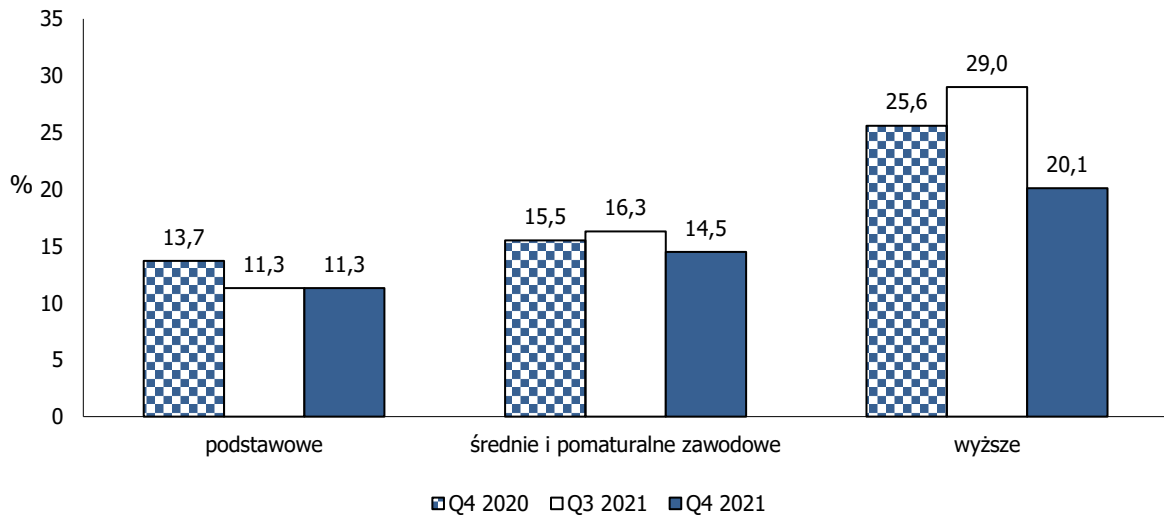
Inwestycje w budynki i budowle wg powierzchni gospodarstw rolnych

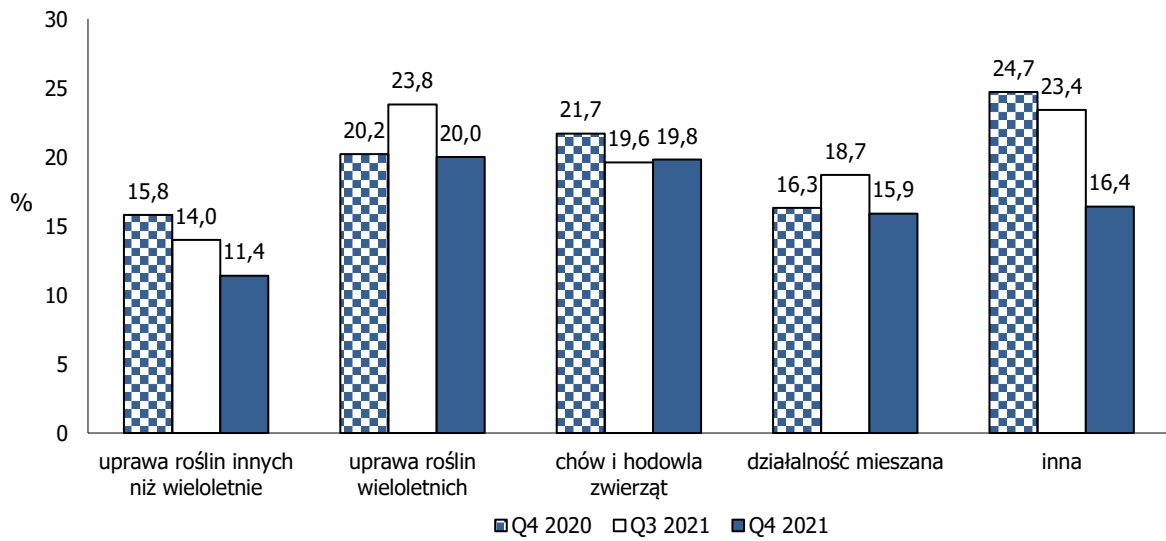
Inwestycje w budynki i budowle wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

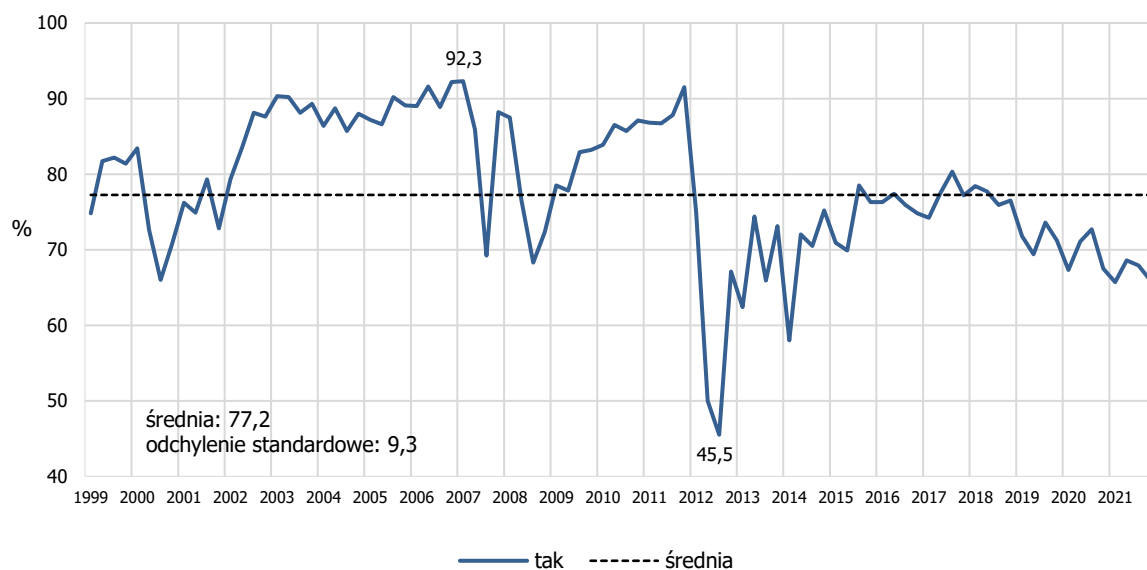
Inwestycje w budynki i budowle wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

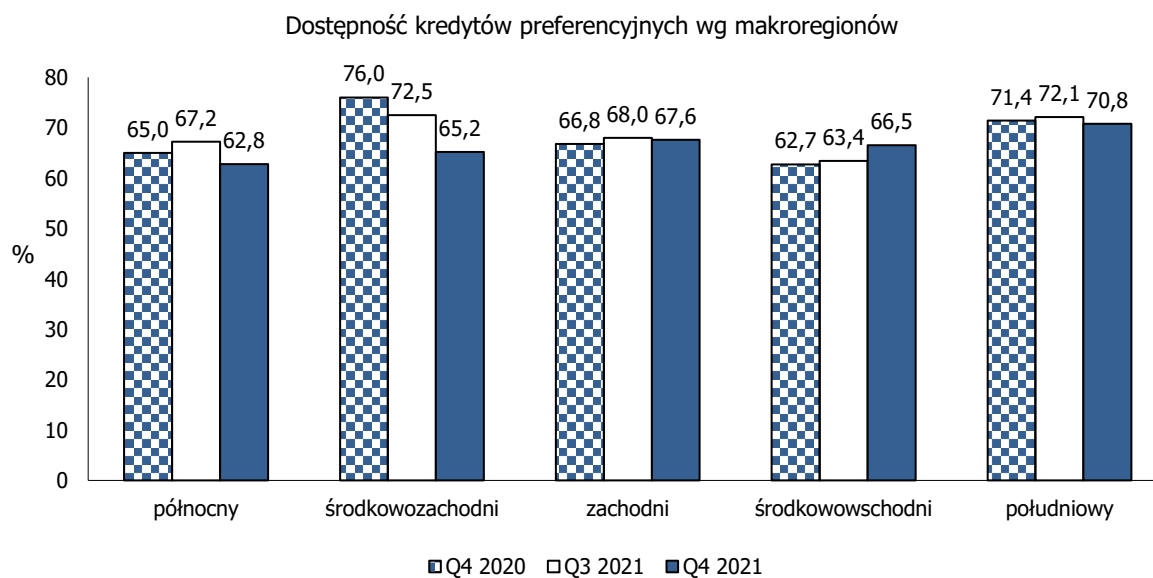
Inwestycje w budynki i budowle wg grup PKD 2007

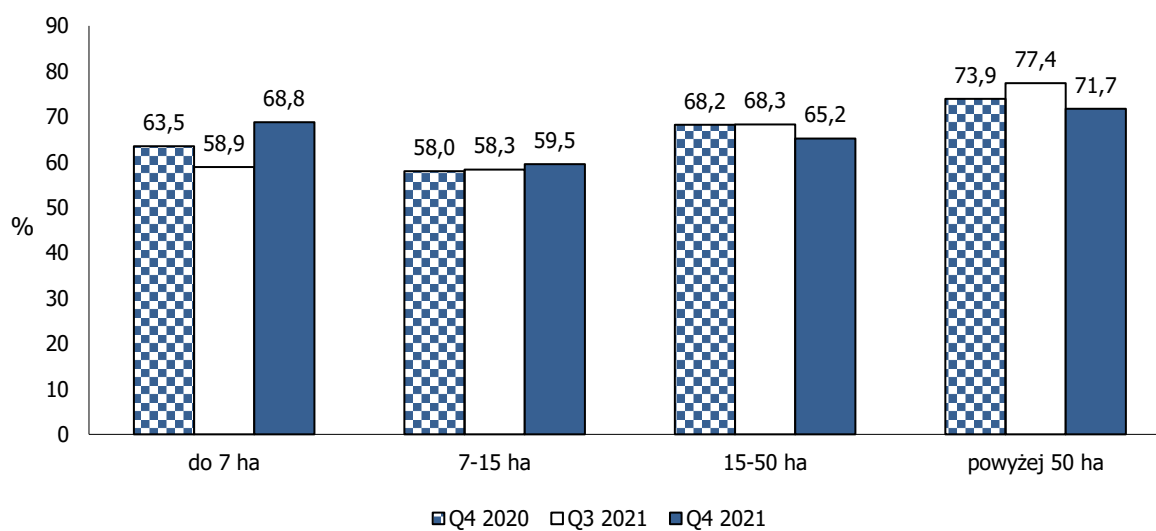
11. Dostępność kredytów preferencyjnych

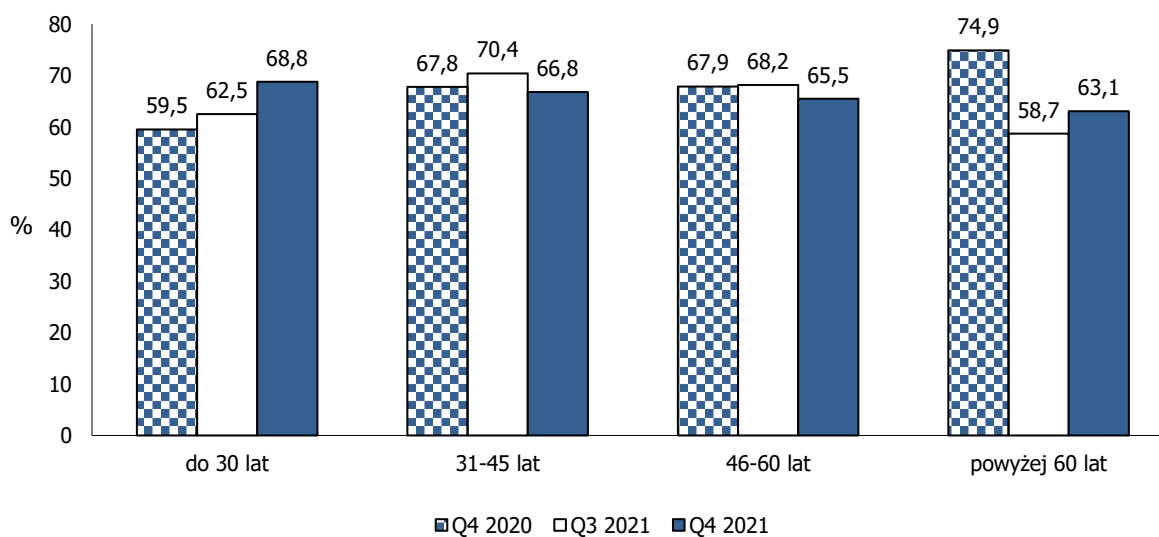
w %	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
tak	72,7	67,5	65,7	68,6	67,9	66,0
nie	27,3	32,5	34,3	31,4	32,1	34,0

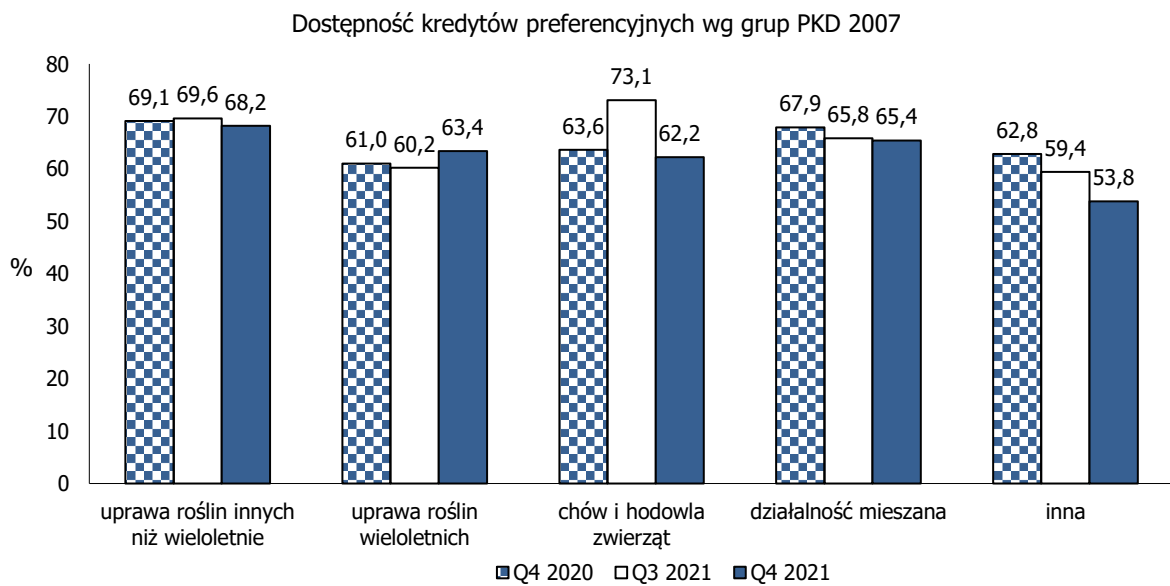
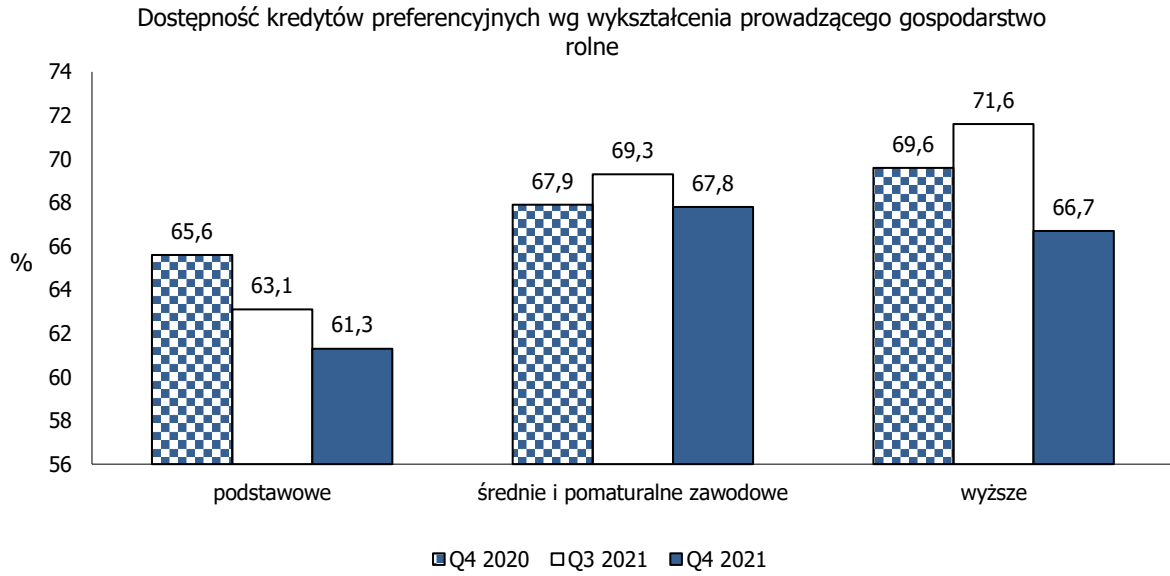

Dostępność kredytów preferencyjnych wg powierzchni gospodarstw rolnych

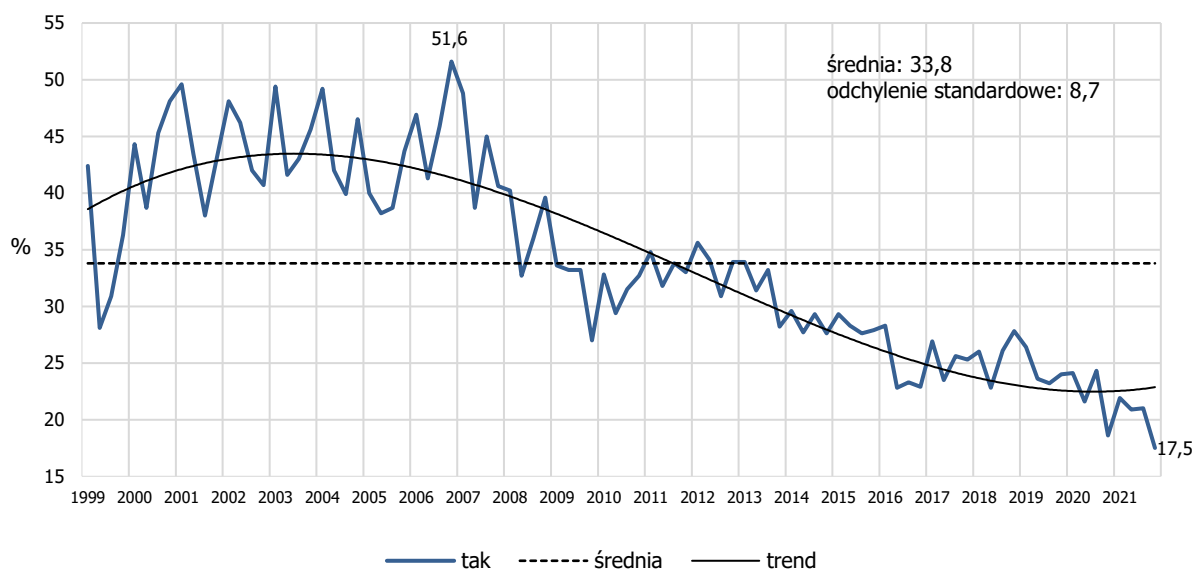

Dostępność kredytów preferencyjnych wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

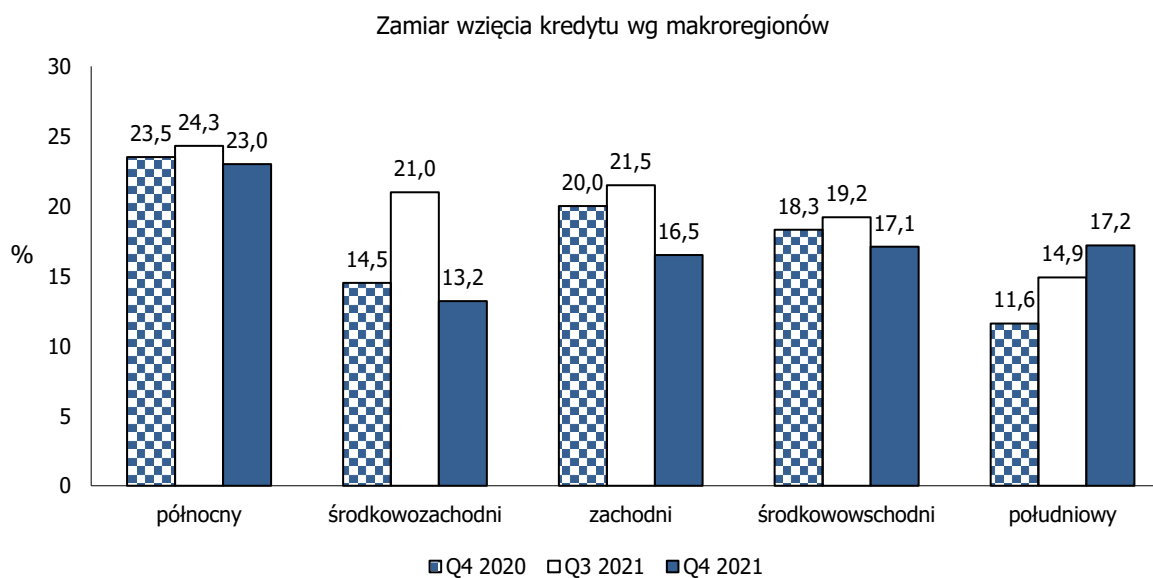

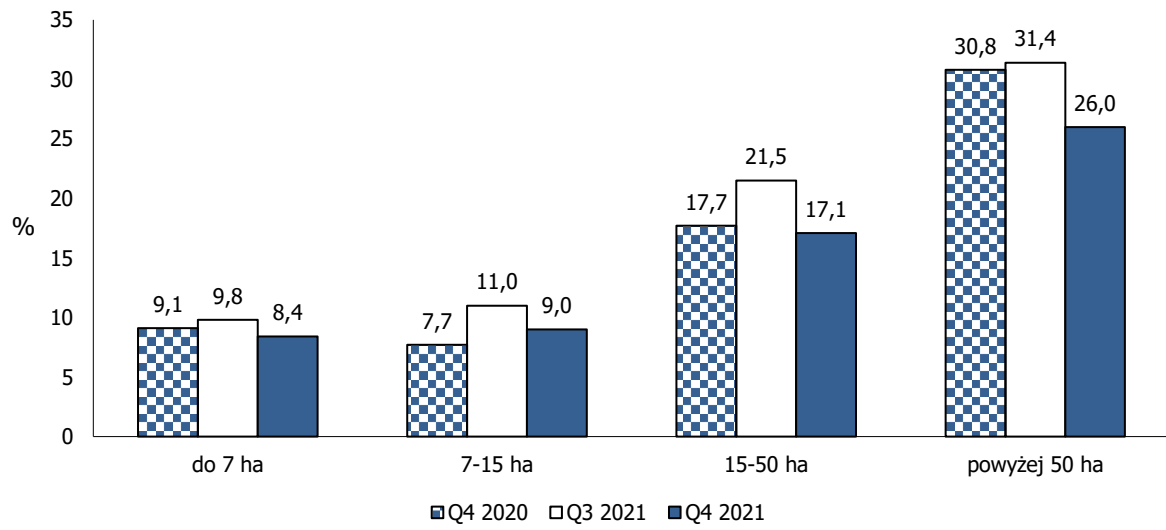
12. Zamiar wzięcia kredytu

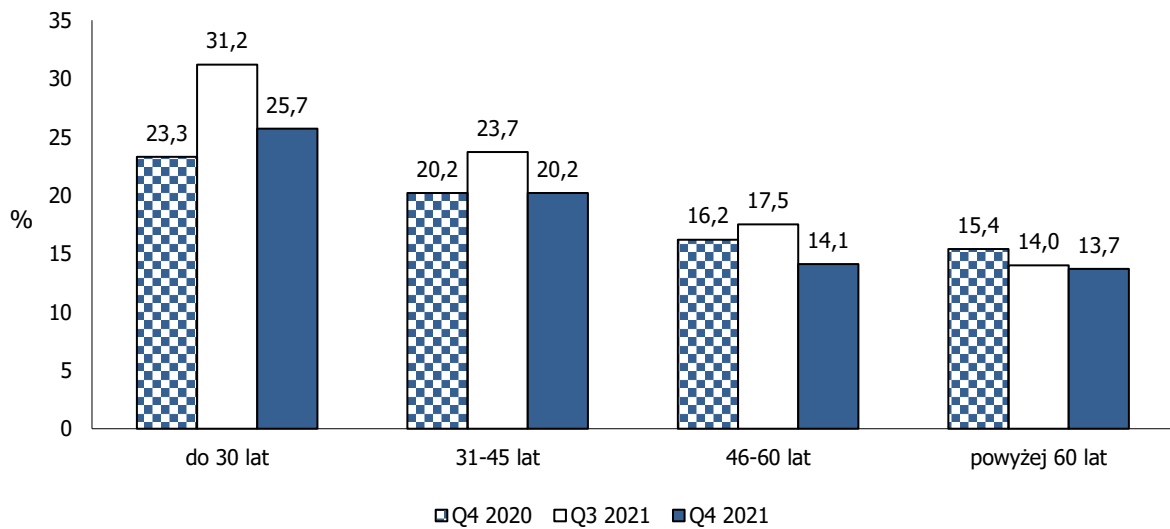
w %	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
tak	24,3	18,6	21,9	20,9	21,0	17,5
nie	75,7	81,4	78,1	79,1	79,0	82,5

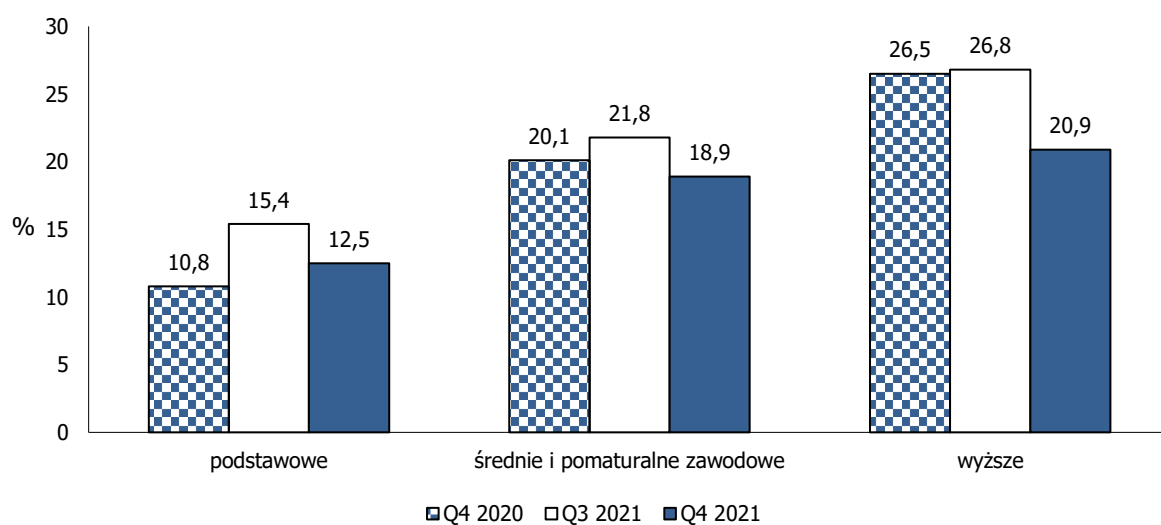
Zamiar wzięcia kredytu wg powierzchni gospodarstw rolnych

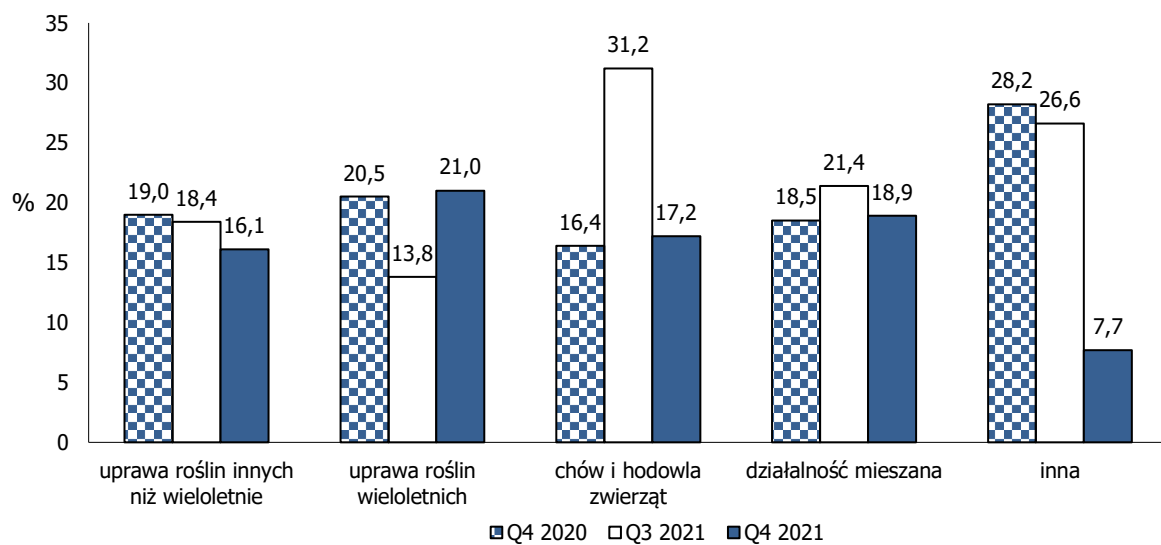
Zamiar wzięcia kredytu wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

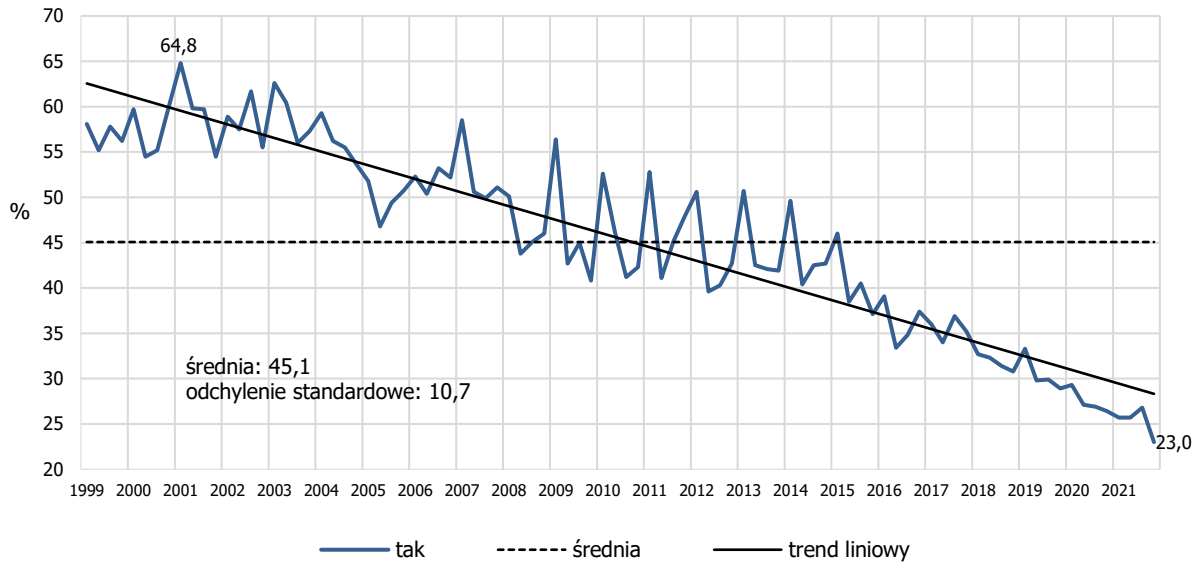
Zamiar wzięcia kredytu wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

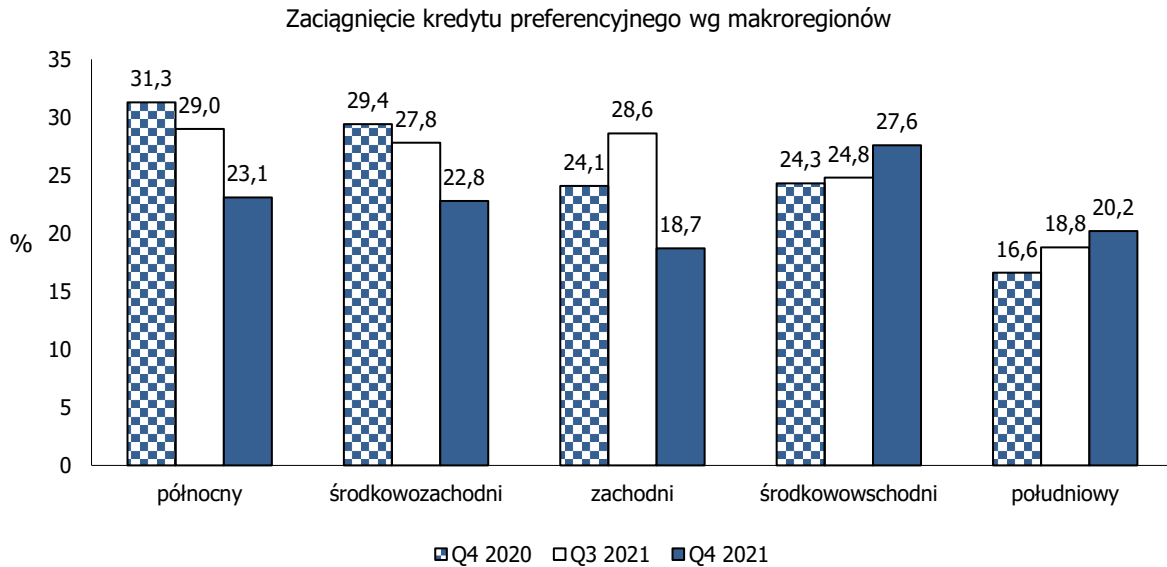
Zamiar wzięcia kredytu wg grup PKD 2007

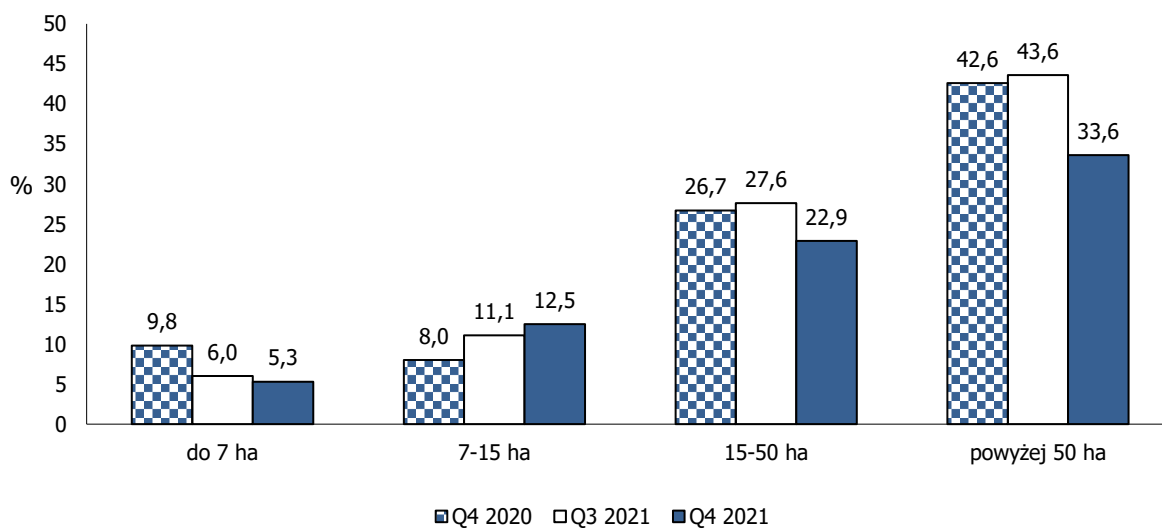
13. Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego

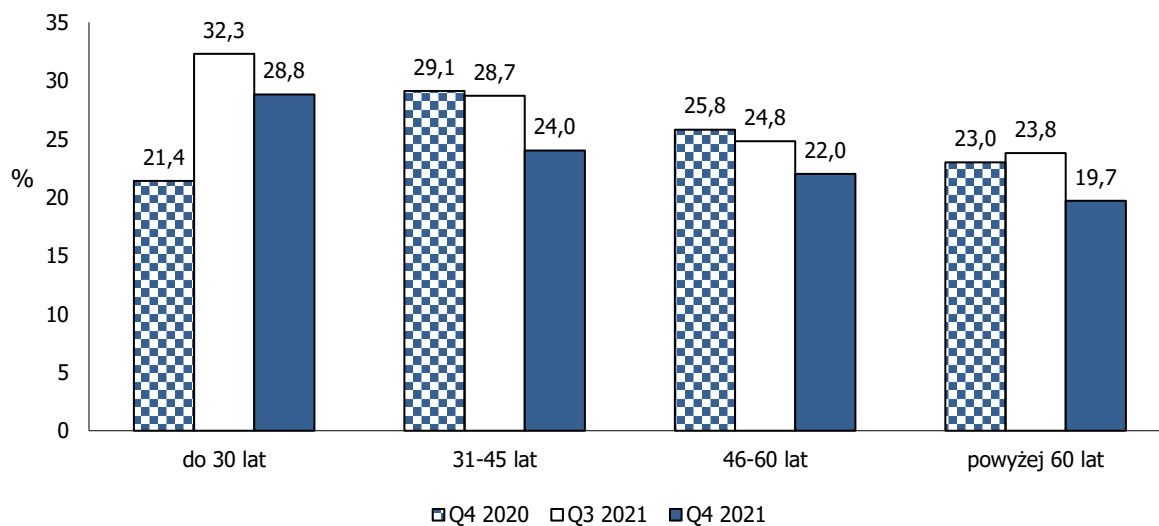
w %	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
tak	26,9	26,4	25,7	25,7	26,8	23,0
nie	73,1	73,6	74,3	74,3	73,2	77,0

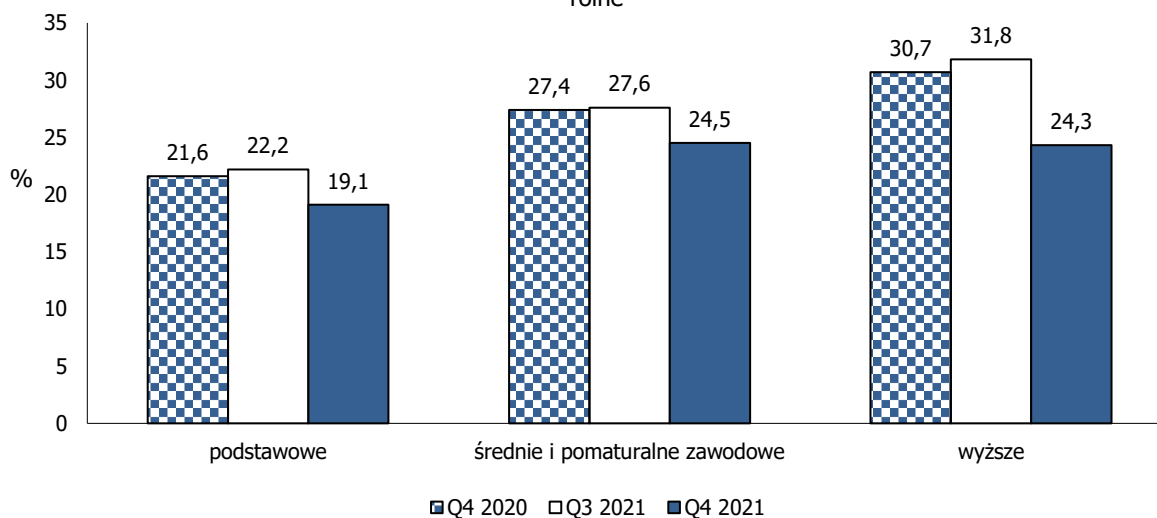
Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg powierzchni gospodarstw rolnych

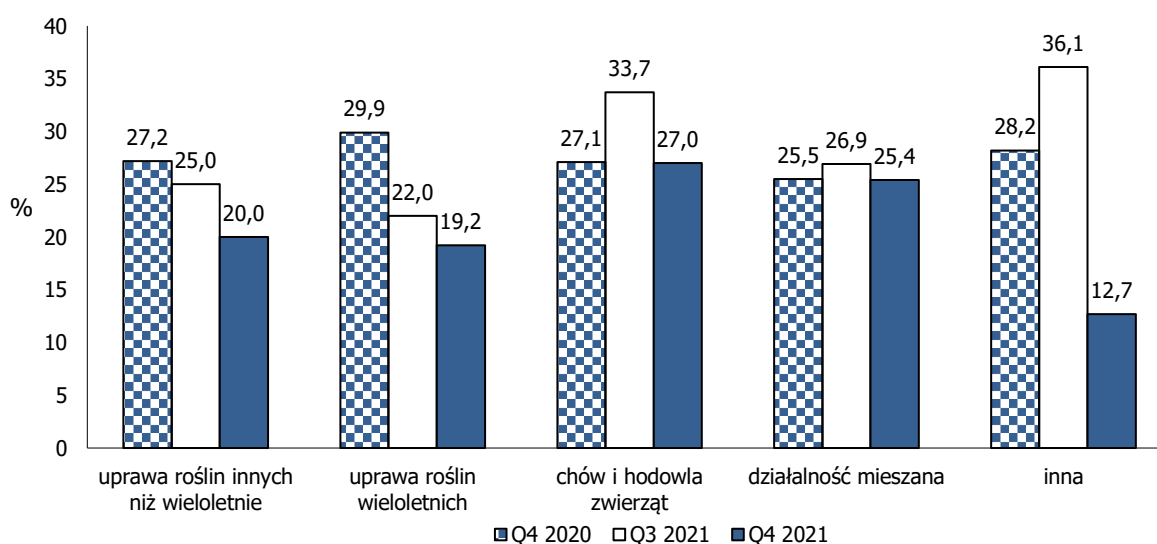
Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

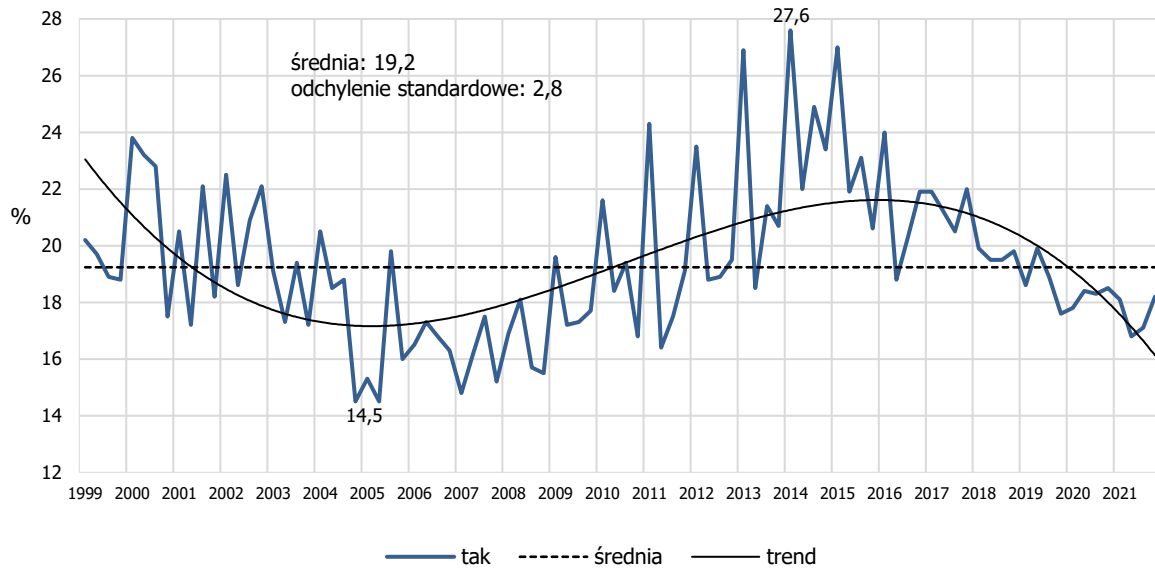
Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

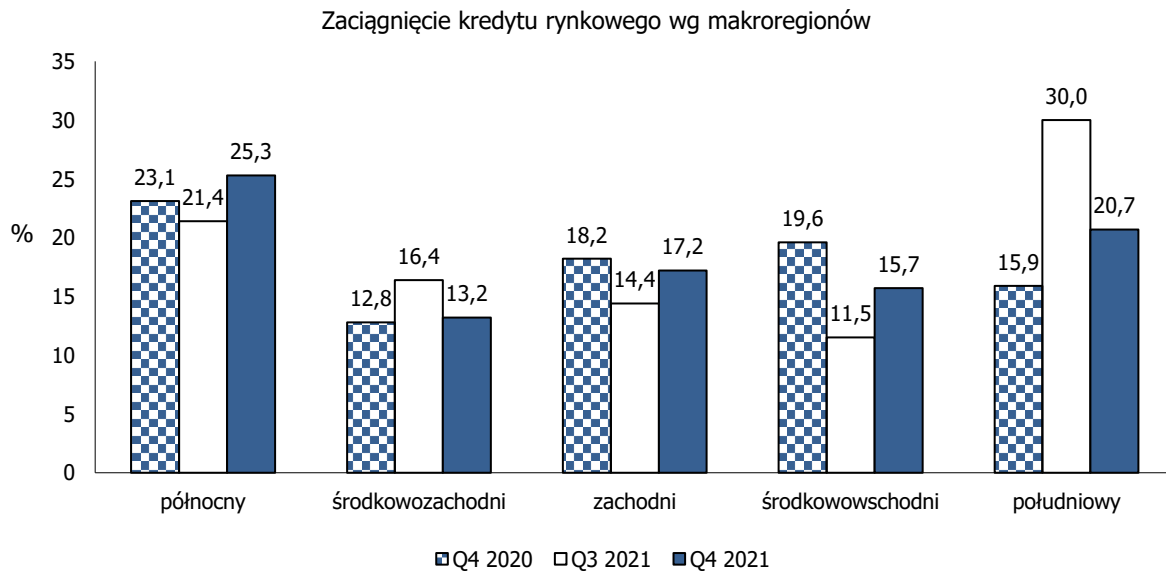
Zaciągnięcie kredytu preferencyjnego wg grup PKD 2007

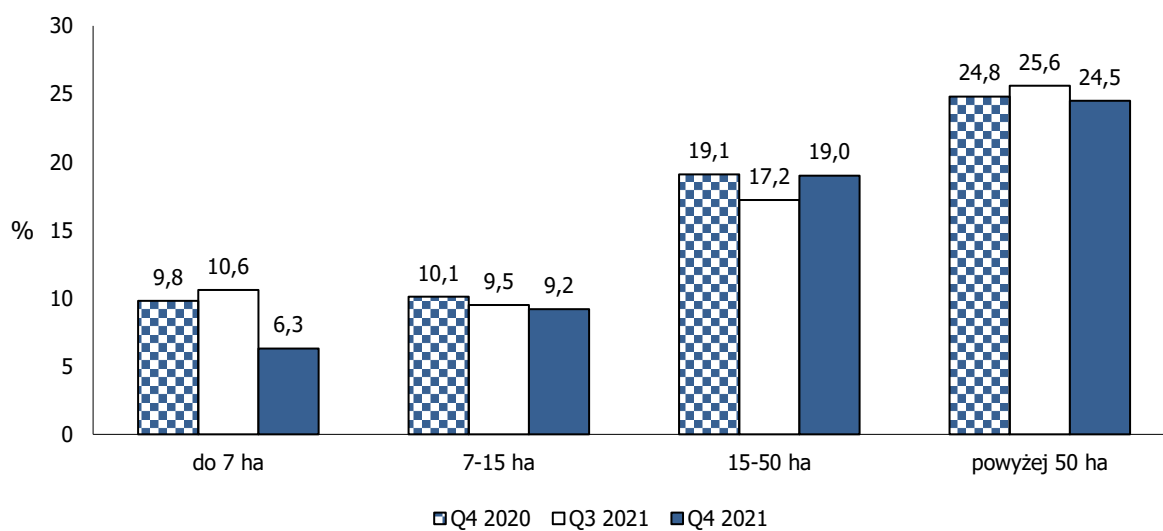
14. Zaciągnięcie kredytu rynkowego

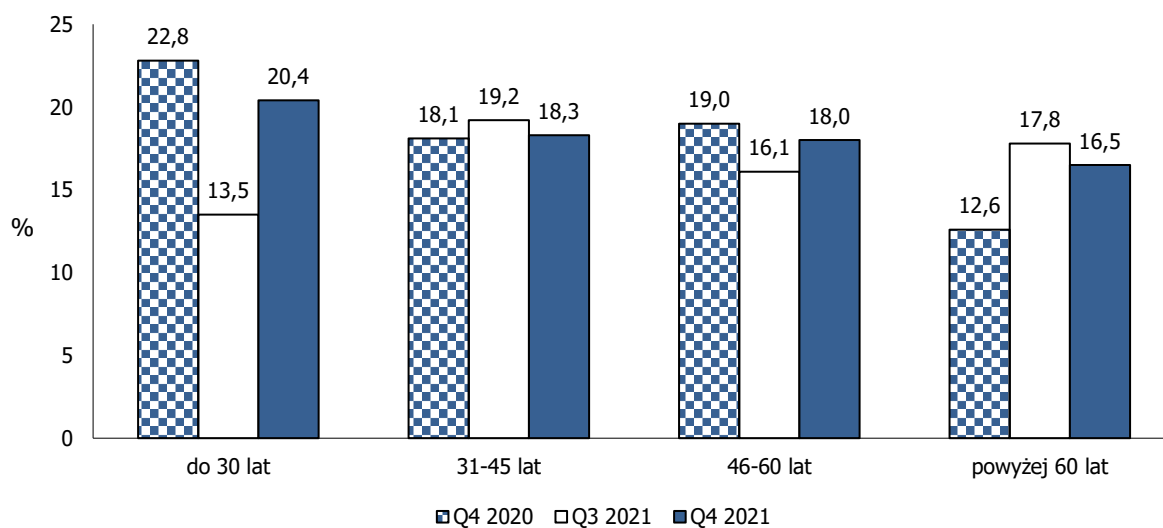
w %	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
tak	18,3	18,5	18,1	16,8	17,1	18,2
nie	81,7	81,5	81,9	83,2	82,9	81,8

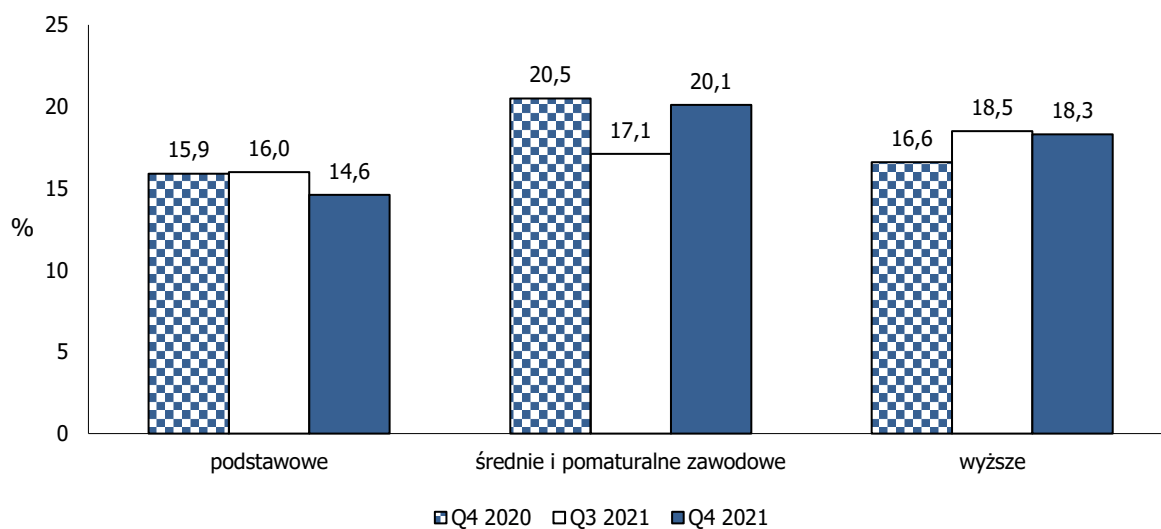
Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg powierzchni gospodarstw rolnych

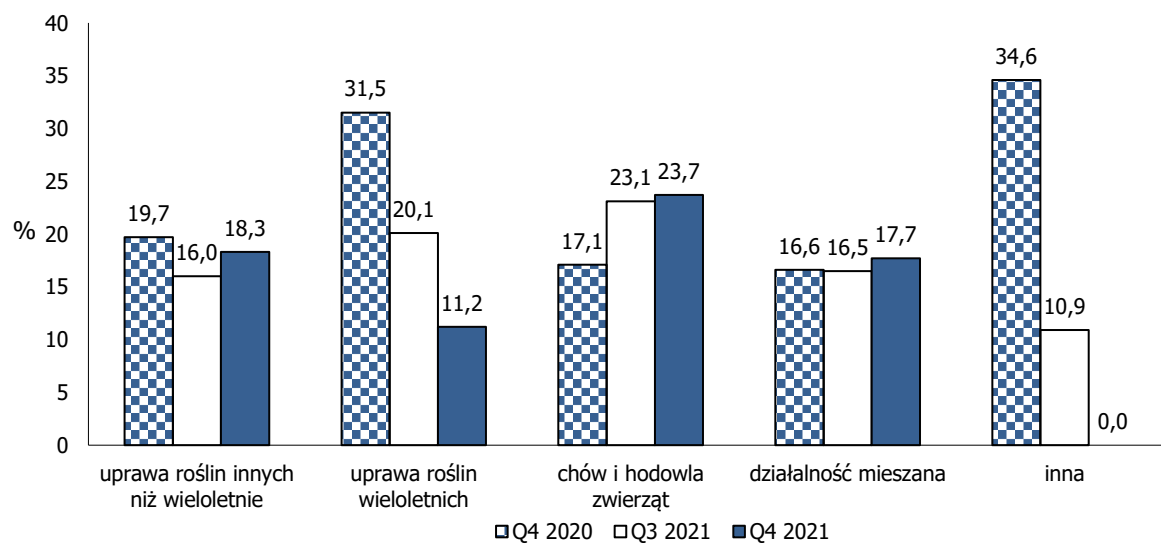
Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

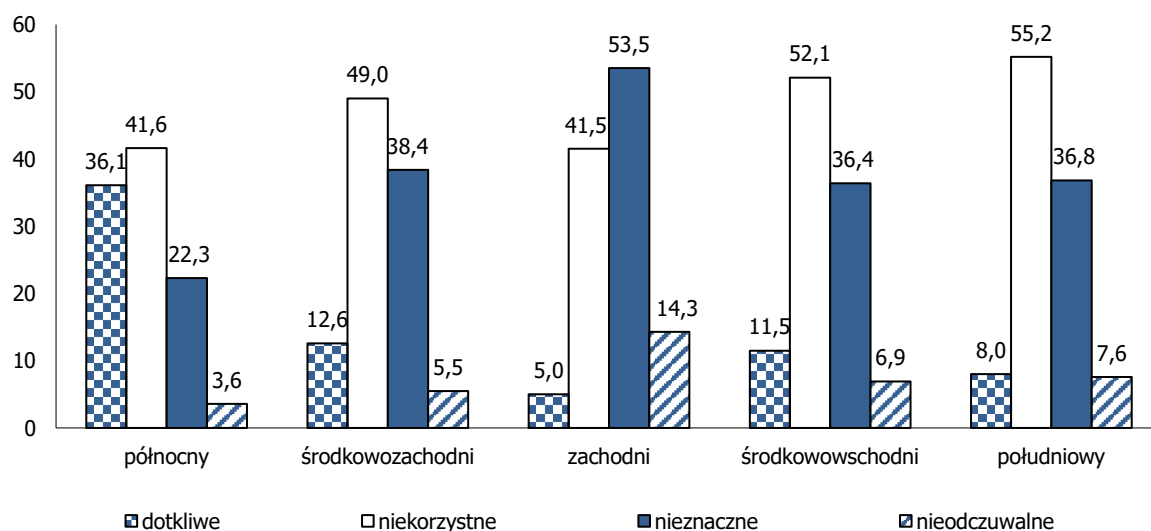
Zaciągnięcie kredytu rynkowego wg grup PKD 2007

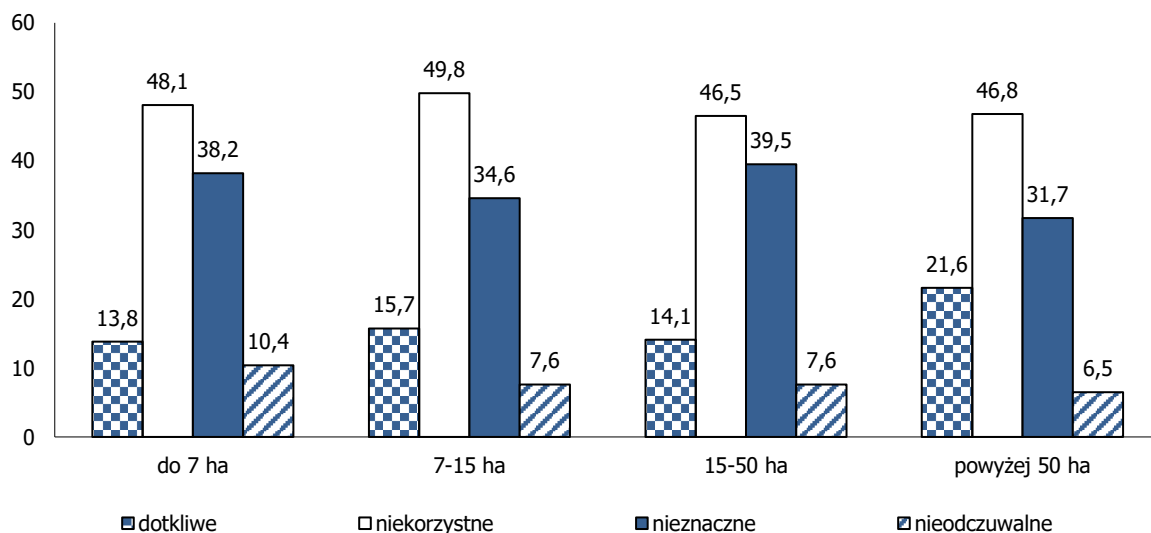
15. Skutki anomalii pogodowych

w %	Q4 2016	Q4 2017	Q4 2018	Q4 2019	Q4 2020	Q4 2021
dotkliwe	18,2	20,4	39,9	33,2	12,4	16,1
niekorzystne	55,4	47,0	50,5	53,6	50,5	47,1
nieznaczne	26,3	32,5	9,6	13,2	37,1	36,8
nieodczuwalne	5,8	8,4	1,2	1,1	9,6	7,5

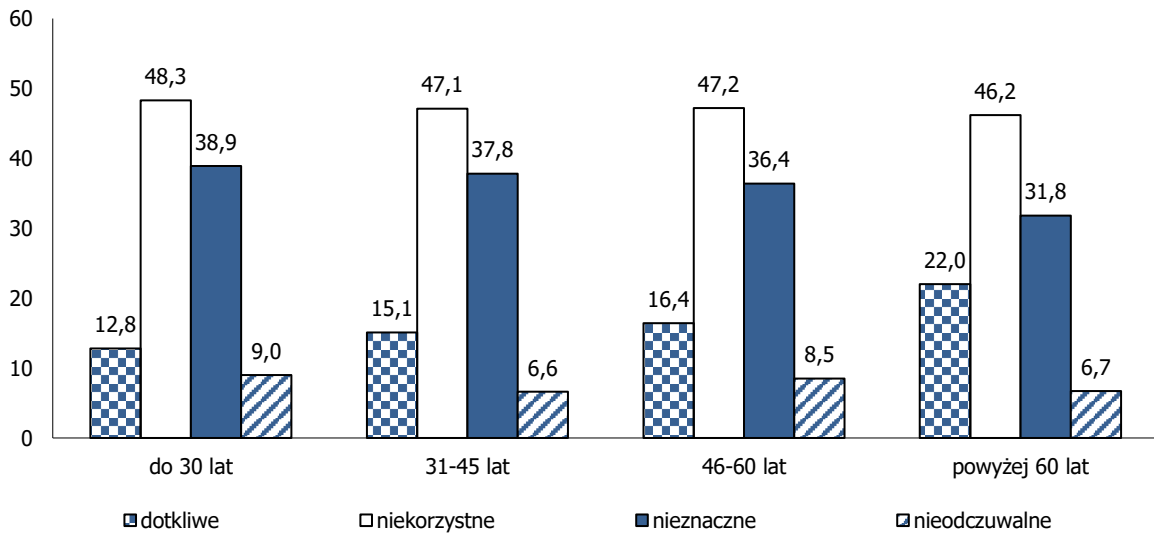
Skutki anomalii pogodowych wg makroregionów

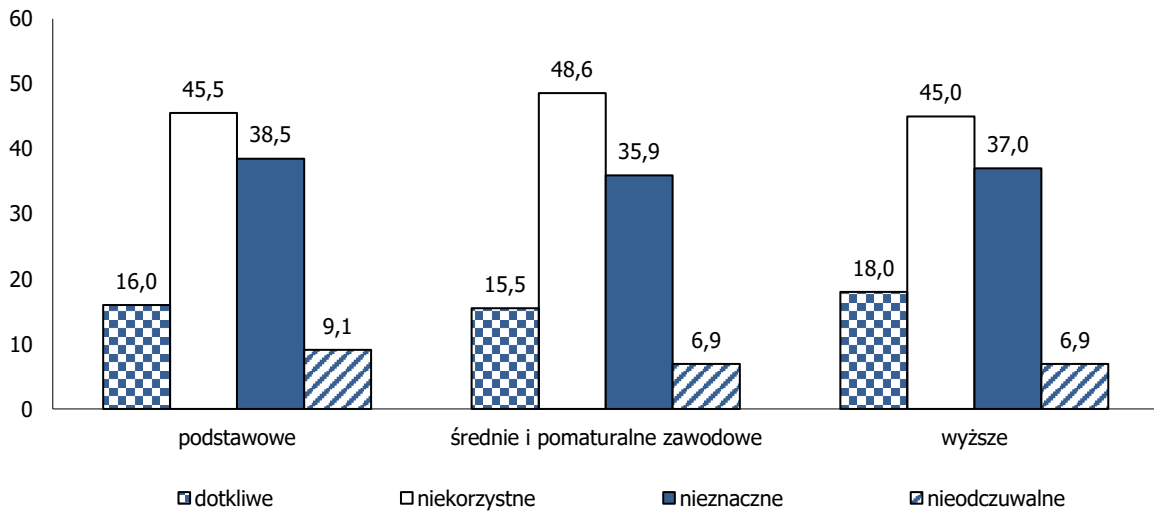
Skutki anomalii pogodowych wg powierzchni gospodarstw rolnych

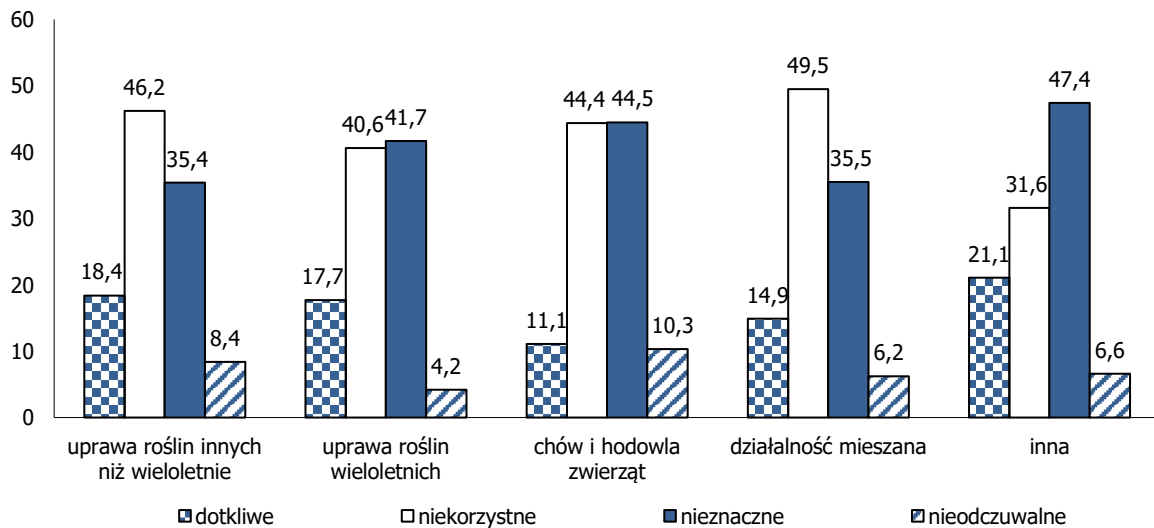
Skutki anomalii pogodowych wieku prowadzącego gospodarstwo rolne

Skutki anomalii pogodowych wg wykształcenia prowadzącego gospodarstwo rolne

Skutki anomalii pogodowych wg grup PKD 2007

III. SUMMARY

In the 4th quarter of 2021 agriculture confidence sharply declined. The agriculture confidence index (IRGAGR) dropped by 13.6 pts to -11.7 pts, and is lower than one year ago by 6.2 pts. Expenditure on fodder, pesticides and plant protection products slumped, together with investments in machinery and buildings, to the levels that have not been recorded in the last decade. The propensity to credit hit the record low. The farmers' prospects over the next quarter dimmed.